

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

- 1 Tehdas valmistuu
- 4 Kuusanniemen tehtaan jätevesialtaan harjannostajaiset
- 5 Paperialan työteknillinen kurssi
- 6 USA:n sanomalehtien teknillisiä johtajia yhtiömme vieraina
- 9 Tehdasseudun maisemanhoitoa ja puistokulttuuria
- 14 Eläkeläisten kevätjuhlat
- 15 Voikkaalla harrastetaan esimerkillistä kansalaiskasvatusta
- 16 Tehtaanlääkäri: Alkoholista ja sen nauttimisesta
- 18 Kultamitalimies
- 18 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 19 Merkkipäiviä
- 24 Manan majoille

Takakannen sisäsivu:

Ammattikoulun juhluvuoden stipendit jaettu ensimmäisen kerran

Jälleen juantehtaalainen soittajaveteraani 'eläkkeelle'

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHTE: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Emäntä Helmi Puhakka Raijatyttörensä kanssa keittämässä kahvia amerikkalaisvieraille Eskonniemessä Pähkeenselän rannalla kauniissa Ristiinan pitäjässä. Liittyy kirjoitukseen 'USA:n sanomalehtien teknillisiä johtajia yhtiömme vieraina' ss. 6—8.

Kuusanniemen sulfaattiseluloosatehtaan rakentaminen alkaa olla loppuvaiheissaan, mutta sen sijaan asennustöiden vauhti on kiihtynyt kiihtymistään. Kuusanniemessä onkin nyt henkilökuntaa enemmän kuin kovimman rakennuspaineen aikana. Rinnan asennustöiden kanssa on käynnissä tehtaan käyttöhenkilökunnan kouluttaminen.

Paperialan nuorten ammattimiesten työteknillinen kurssi päättyi huhtikuun lopussa. Kurssin suoritti 21 miestä, joista kaksi oli Juantehtaalta. Ammattikoulun juhluvuoden stipendit, kaksi 1 000 markan apurahaa, on jaettu ensimmäisen kerran. Apurahan saivat teknikoiksi opiskelevat Kauko Hassinen ja Kari Siren.

Maassamme vieraili toukokuussa huomattava amerikkalainen retkikunta, USA:n suurten sanomalehtien teknillisiä johtajia. He kävivät myös Kuusankoskella, jossa Voikkaan paperitehdas oli heidän monipuolisen vierailuohjelmansa pääkohteena. Erityisesti heidän huomionsa kiintyi paperin laadun huolelliseen valvontaan ja paperi- sekä massa-teollisuuden hyväksi suoritettavaan tutkimustyöhön.

Alkukesä on kauneimmillaan. Toimitaja on kamera mukanaan kierrellyt

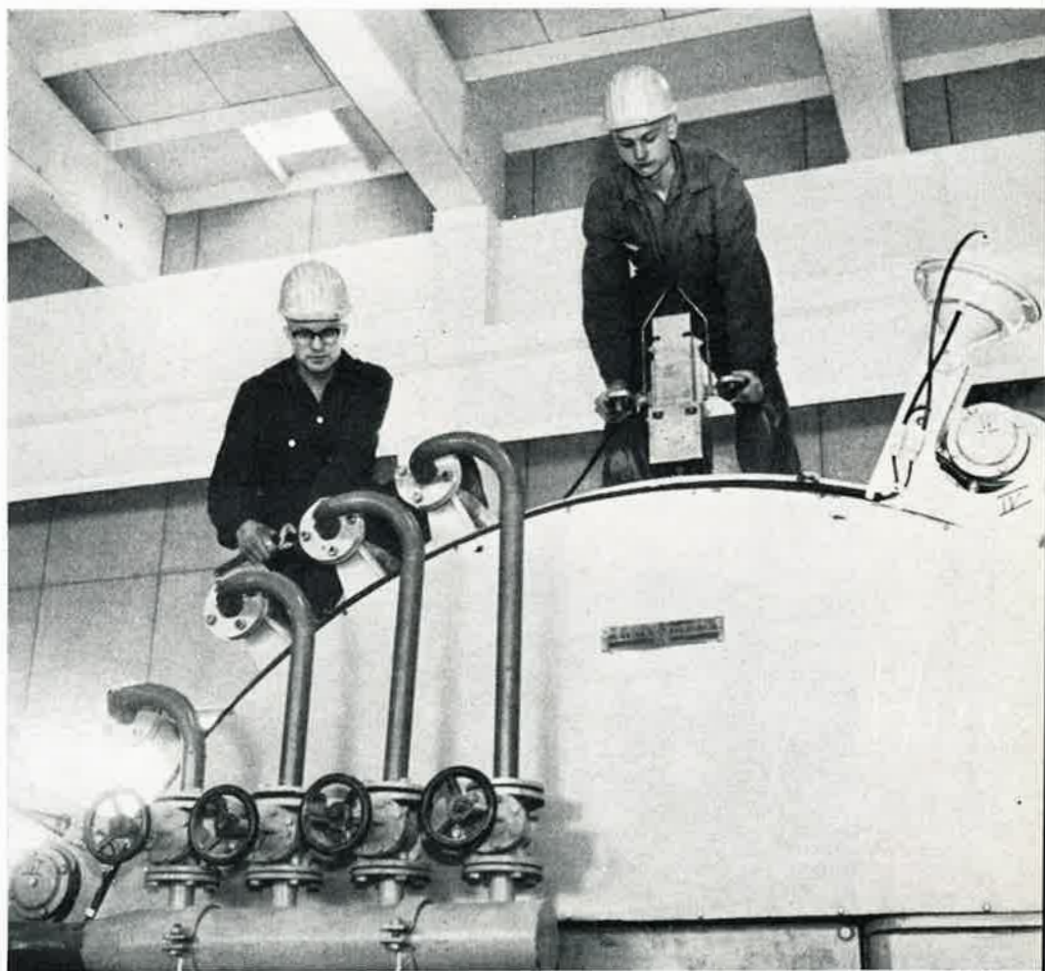
yhtiömme puutarhureiden opastamana puistoissa ja keskuspuutarhassa ja tullut vakuuttuneeksi, että tehdasseudun maisemaa hoidetaan ja seudun pitkäaikaisia puistoperinteitä vaalitaan mitä suurimmalla pieteetillä. Samanlaista suhtautumista toivotaan meiltä kaikilta, sillä juuri silmäme iloksi ja mieleemme virkistykseksi luontoa vaalitaan ja puutarhurin taidoin edelleen kaunistetaan.

Voikkaalaiset ovat päättäväisesti ryhtyneet kampanjaan terveiden elämäntapojen edistämiseksi. Näissä merkeissä vietettyjen yhtiöläisiltojen ohjelma on osattu sommitella niin vetävällä tavalla, että yleisömenestys on ollut taattu. Varmaan hyvät pyrkimykset ovat myös langenneet vastaanottavaiseen maaperään. Hyvää jatkoa edelleen.

Eläkeläisjuhlilla on aina taattu yleisömenestyksensä. Tavanomaiseen juhlamenoon toivat Koskelassa tällä kertaa vaihtelua kansanpelimannit ja muut kansallispukuiset esiintyjät.

Tehtaanlääkäri kertoo perin tutusta mutta aktuaalisuutensa säilyttäneestä aineesta kuningas alkoholista. Mielenkiintoisella tavalla hän valaisee sen historiaa, selostaa alkoholismiin vaikuttavia syitä ja lääketieteen nykyisiä käsitteitä tästä vaikeasta ongelmasta.

Tehdas valmistuu

Kuusanniemen sulfaattiselluloosa-tehtaan rakennusvaihe alkaa olla loppuillaan ja uusi vaikuttava tehdasnäkymä on kasvanut ennestäänkin teollisuusvaltaiseen kauppala-kuvaamme. Olemme saaneet nähdä oloissamme jättiläismäisen raken-

nusohjelman toteutuvan. Alku tällaisella monia kohteita käsittävällä rakennustyömaalla vaikuttaa suorastaan kaaosmaiselta. On betoni-asemia, nostureita, rakennuselementtejä, tiiliä, lautakasoja ja raskasliikkeisiä kuorma-autoja, on tavaraa, työntekoa ja liikettä kaikenmoista, mutta pian alkaa tuon näennäisen sekamelskan keskeltä hahmottua rakennuksia, säiliöitä, kuljettimia ja monenlaisia muita rakennelmia. Kaikki alkaa jäsentyä ja liittyä osana kokonaisuuteen. Tehdas saa muotonsa ja ääriiviivansa, piirustukset ja pienoismallit muuttuvat todellisuudeksi.

Rakentaminen on niin näkyvä vaihe tuotantolaitoksen perustami-

Rauma-repolalaiset Pertti Randelin ja Heikki Österlund kuivauskoneen silintereiden päällä koneen öljynkiertoon kuuluvia putkia asentamassa

Timo Lamminpää ja Osmo Pasi kiinnittämässä pesurin viiraa

nessa, että tavanomaisen katsannon mukaan siihen sisällytetään koko tehtaan aikaansaaminen. Todellisuudessa se on kuitenkin vain osa laajasta kokonaisuudesta. Työ on aloitettu ennen kuin rakennusten alustavat luonnoksetkaan ovat ilmestyneet piirustuslaudalle. On tutkittu uuden teollisuusyrityksen edellytyksiä ja toteuttamismahdollisuuksia. Kun ne on selvitetty, tulee tuotantokoneiston suunnittelun vuoro ja alustavassa sijoittelussa pääsevät rakennuksetkin mukaan, ensin tilavuusmittoina ja 'rakennuspalikkoina', joiden avulla aletaan hakea tehdasrakennusten oikeata paikkaa. Kun se on sinetöity ja lopulliset rakennuspiirustukset valmistuneet, käyvät ra-

Lastukuljettimen kattolevyjä kiinnitetään

Kuusanniemen ryhmän aamukokous menossa dipl.ins. Erkki Laasosen puheenjohtamana

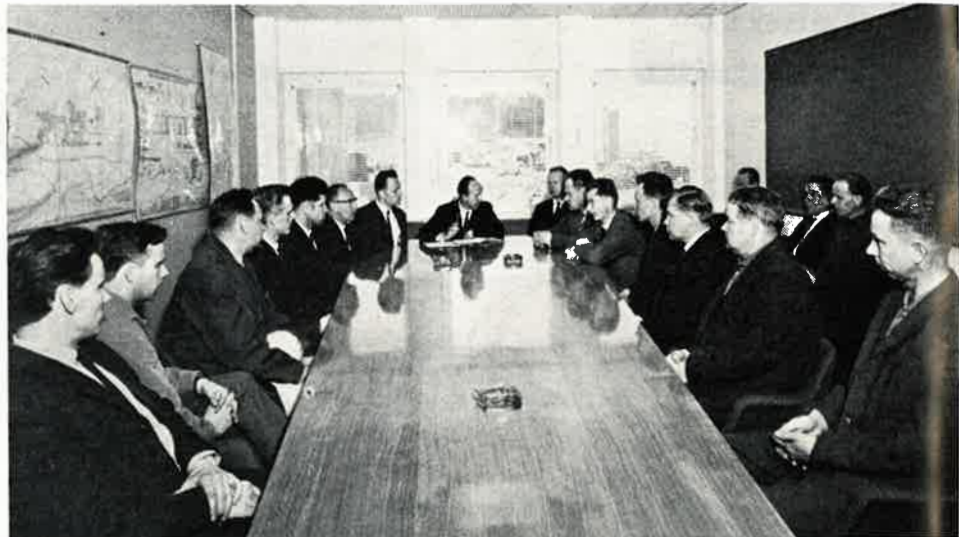
Kuorimoa on jo kokeiltu ja ensimmäiset koivupöllit ovat joutuneet kuorimon kovakouraisiin laitteisiin

kentäjät suuren urakkansa kimp-
puun ja pian tulokset alkavat nä-
kyä.

Mutta tehdassuunnittelupuolella
työ jatkuu myös kuumeisesti. Kar-
keat suunnitelmat alkavat tiivistyä
yhä yksityiskohtaisemmiksi ja kyp-
syvät hankintaohjelmiksi. Aloite-
taan tiedustelut, käsitellään tar-
joukset, neuvotellaan, pidetään ko-
kouksia ja allekirjoitetaan hankin-

Tehtävä olisi tietysti yksinkertai-
sempi, jos se saataisiin viedä läpi
ajan kanssa. Mutta tässä ei ole
kysymys 'Iisakin kirkon' rakenta-
misesta, vaan kaiken on tapahdut-
tava nopeasti ja päivän tarkkuu-
della laaditun ohjelman mukaisesti.
Kuusanniemen suunnittelu- ja ra-
kennusryhmällä on oma 'huoneen-
taulunsa'. Se on Kuusanniemen teh-
taan rakennus- ja asennusohjelma.

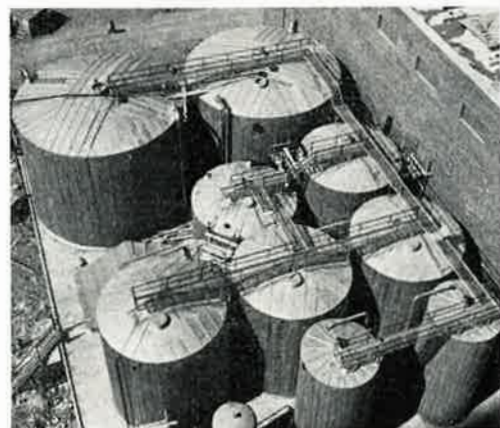

tasopimukset. Yhä useammat suun-
nittelijat, piirtäjät ja koneistojen
valmistajat tulevat mukaan tähän
Kuusanniemen peliin. Neuvottelu-
kierrokset jatkuvat ja pöytäkirjoja
syntyy kansio kansion jälkeen. Jos-
pa voisi mitata sen asiantuntemuk-
sen, ajatteluun käytetyn energian ja
näin syntyneiden 'abstraktioiden'
siirtymisen piirustuslaudalle ja työ-
selityksiin, tulisi siitä jokunen 'me-
gatonni'.

Vaikka suunnittelut ja hankinnat
ovat siten haarautuneet monelle ta-
holle, ovat kaikki langat johtaneet
yhteen pisteeseen, uuden tehtaan
konttorirakennuksen kokoushuo-
neeseen. Siellä on koko ajan oltu
tietoisia toimitusten edistymisestä,
pienimmistäkin yksityiskohdista,
mutta siellä on myös koko ajan
säilytetty silmien edessä kokonais-
kuva.

Siinä on matemaattisen tunteetto-
masti esitetty alkamispäivät, väli-
tavoitteet ja valmistumisen ajan-
kohdat. Sen mukaan on eletävä ja
toimittava.

Paljon tuosta kaaviosta on jo to-

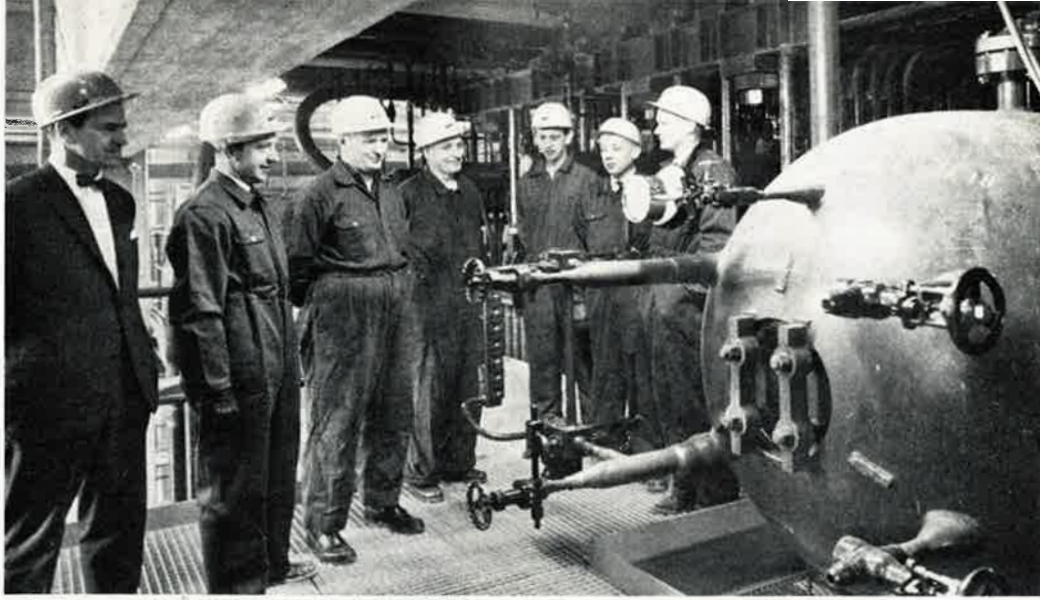
Haihduksen kupeessa sijaitseva
säiliökenttä soodakattilarakennuksen
katolta kuvattuna

Soodakattilan vesipainekoe on suoritettu ja ilmeistä päätellen tulokseen oltiin tyytyväisiä

teutunutkin. Painopiste alkoi viime vuoden syyspuolella siirtyä vähitellen asentamisen puolelle. Yhtenä virtana on tehdasalueelle kuljetettu kaikkienkokoista arvokasta tavaraa, tavallisimmin osina, koska mittakaava ei ole mitään taskukokoista. Konevoimin osat on siirretty paikoilleen ja asentajat ovat alkaneet ammattitaitoa ja tarkkuutta vaativan työnsä.

Huoneentaulun lisäksi kongressihuoneessa noudatetaan ennakolta laadittua 'lukujärjestystä'. Päivä aloitetaan oman väen kokouksella, jossa johto ja kenttähenkilöstö käyvät läpi kulloisenkin tilanteen. Päivän mittaan seuraa muita neuvotteluja ja kokouksia ja välttämättömiä nekin ovat, sillä pari viikkoa sitten tehtaalla käydessämme tehdasalueella työskenteli 19 eri urakoitsijaa. Kaikkiaan oli väkeä töissä 1350 henkeä, joista omaa väkeä lähes 600 ja loput urakoitsijoiden palveluksessa.

Yksinomaisten tavoitteena ei ole kuitenkaan tehtaan valmiiksi saaminen, vaan jo pitkän aikaa on tehtaan tuleva käyttö askarruttanut tehtaan insinöörejä ja mestareita.

'Vakanssit' on jo jaettu, tehdas on 'miehitetty' ja määrätietoinen koulutus on antanut oman lisävärinsä Kuusanniemen tehtaan kiihkeään rytmiin. Mitään ei jätetä sattuman ja hyvän onnen varaan.

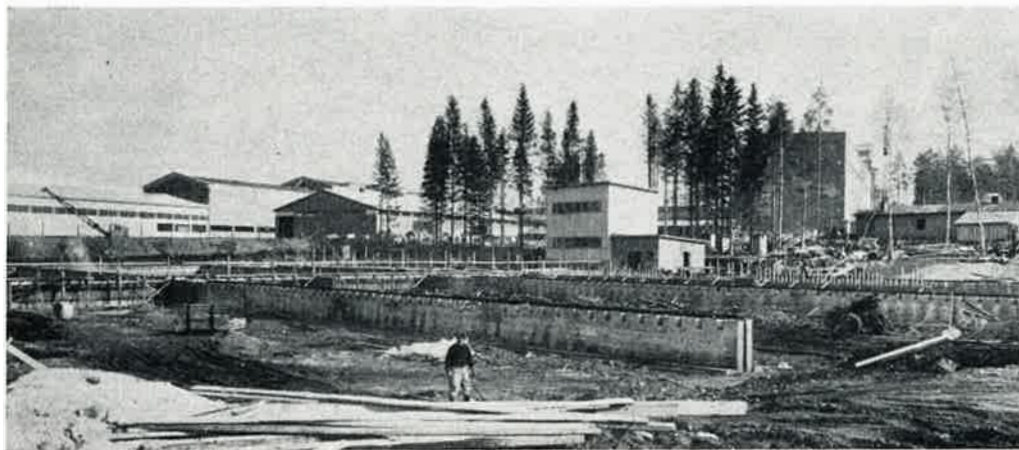
Jäteveden biologisen puhdistuslaitteen koneistoja kokeillaan

Vedenpumppausaseman koneiston koekäyttö menossa

Kuusankosken komein 'autopirssi' on Kuusanniemen tehtaan edustalla

Kuusanniemen tehtaan jätevesialtaan harjannostajaiset

Erillisenä suuresta rakennusurakasta on Kuusanniemen tehdasalueella viime lokakuun lopulta lähtien rakennettu jätevesiallasta, jonka tehtävänä tulee olemaan teh-

Dipl.ins. Erkki Laasonen pitämässä harjannostajaispuhetta

taasta poistuvien vesien puhdistaminen ennen uudelleen jokeen joutumistaan. Tämä laitos ei siten suoranaisesti liity selluloosan valmistusprosessiin; voisipa sanoa, että se on päässyt mukaan rakennusohjelmaan vain eräänlaisena välttämättömänä pahana. Mutta se ei merkitse suinkaan sitä, että se olisi jäänyt vähemmälle huomiolle suunnittelu- ja rakennustyössä. Päinvas-

toin siitä pyritään tekemään mahdollisimman tehokas vesien puhdistaja, jotta uutta tehdasta ei voitaisi syyttää Kymijoen veden pilaamisesta. Uusi vesilakikin edellyttää jätevesien puhdistamista, samoin puhtaasti luonnonsuojelulliset näkökohdat.

Jätevesialtaan pääsuunnittelijana on toiminut ruotsalainen neuvotteleva insinööritoimisto Vattenbyggnadsbyrån. Rakennuskonstruktiot on tehnyt Oy Teollisuusrakenne, biologisen aseman koneistot toimittanut G. W. Berg sekä laskeutumisaltaan koneistot Mekes Oy. Rakentamisesta huolehtii Kouvolan Rakentajat Oy.

Jätevesialtaan harjannostajaisia vietettiin Kuusanniemen uudessa tehdasruokalassa huhtikuun 10 päivänä. Puheessaan dipl.ins. Erkki Laasonen kosketteli maamme vesikysymyksiä ja jätevesien puhdistamisen välttämättömyyttä. Huolimatta järvien runsaudesta maamme kuuluu vesiköyhiin maihin. Järvemme ovat matalia ja sen tähden niiden sisältämä vesimäärä suuresta pinta-alasta huolimatta on pieni.

Kouvolan Rakentajain kiitokset esitti työpäällikkö U. S. Anttila ja työntekijöiden luottamusmies Reijo Landén

Pinta-alaltaan 6 500 m²:n suuruisen jätevesialtaan betonisia rakennelmia, taustalla biologinen jätevesien puhdistamo

Koko Suomen järvet mahtuisivat Ruotsin Vänern-järveen ja Laatokka vaatisi ne neljästi täyttyäkseen. Lisäksi Suomen sademäärä, josta riippuu veden vaihdunta, on paljon pienempi kuin monissa muissa Euroopan maissa.

Nyt rakennettava jätevesiallas on maassamme laatuaan ensimmäinen teollisuuden käyttöön tuleva. Se käsittelee biologisen puhdistamon ja laskeutumisaltaan. Edellisessä käsittelyssä biologisesti saastuneita vesiä, kuten käymälöiden ja tehdasruokalan jätevesiä. Nämä vedet menevät esirepijän kautta ilmastusaltaaseen, jossa likaveden läpi puhalletaan pieniksi kupliksi hajoitettua ilmaa. Tässä altaassa tapahtuu vilkas bakteerikäyminen, joka hajottaa elimellisen aineen hiilihapoksi ja vedeksi. Bakteerit itse lisääntyvät voimakkaasti ja muodostavat höytymäisen sakan, joka laskeutuu selkeytymisaltaassa pohjaan. Osa sakasta palautetaan ilmastointialtaaseen 'taikinanjuureksi', osa pumpataan jätelietautoon ja viedään peltoille lannoitusaineeksi. Kirkastunut vesi lasketaan takaisin vesistöön. Tarvittaessa se voidaan desinfioida kloorilla. Biologisessa puhdistamossa

jäteveden viipymä altaissa on kahdesta vuorokaudesta neljään.

Laskeutumisalaita on 12 kappaletta, kukin 45 m pitkä, 10 m leveä ja 1—2 m korkea. Niiden pinta-ala on yhteensä 6 500 m². Altaat saavat vetensä keskellä sijaitsevasta tulokanavasta karkean väljän estäessä vedessä olevien isojen roskien ja esineiden menon altaisiin. Altaissa veden hiljaa virratessa kuidut ja

muut painavammat aineet laskeutuvat pohjaan. Altaiden päällä kiskoja pitkin liikkuva raappauskoneisto siirtää verkkaisesti pohjasakkaa altaan tulopäässä sijaitsevaan kuoppaan, josta sakka pumpataan putkea pitkin kuorimoon. Täällä sakasta puserretaan vesi pois, minkä jälkeen sakka joutuu kuorien mukana poltettavaksi. Kirkastunut vesi kerääntyy yhteiseen poistokanavaan, joka

johtaa sen joen pohjassa sijaitsevan putken kautta virtaan keskelle Kymijokea. Veden viipymä altaissa on pari kolme tuntia. Altaat on valettu betonista.

Lopuksi puhuja kiitti rakentajia hyvästä työsuorituksesta. Kouvolan Rakentajien kiitokset esitti työpäällikkö U. S. Anttila ja työntekijöiden puolesta kiitti luottamusmies Reijo Landén.

Paperialan työtekniillinen kurssi

Helmikuussa päättyneen selluloosa-alan työnjohtajakurssin lisäksi on ammattikoulussa ollut kuluneena lukuvuotena työtekniillisillä kursseilla 21 paperitehtaiden ja puuhiomoiden nuorta ammattimiestä.

Päättäjäiset pidettiin huhtikuun 29 päivänä. Todistukset jakoi vararehtori Vilho Annala ja ammatti-

koulun johtokunnan puheenjohtaja, varatuomari Robert Brotherus puhui kurssilaisille. Kiittäessään oppilaita menestyksellisesti suoritetuista opinnoista hän esitti toivomuksestaan, että tämä kurssi olisi samalla kannustin tietopiirin edelleen laajentamiseksi.

Ylläolevassa kuvassa työtekniillisen kurssin suorittaneet vasemmalta lukien: Seppo Suur-Nuuja, Jorma Suur-Hamari, Erkki Muhonen, Veikko Tarkkanen, Ossi Viljakainen, Veikko Vaikkinen, Ossi Parkkinen, Mauri Vesala, Rauno Penttilä, Jorma Sirén, Tauno Mentu, Pekka Lahtinen, Ari Grönlund, Ilkka Suortanen, Oiva Luukkonen, Ahti Grönlund, Sulo Jäppinen, Pentti Sippu ja Reijo Alanne. Kuvasta puuttuvat juantehtaalaiset Matti Ahonen ja Toivo Korhonen, jotka olivat kurssin ajan töissä Voikkaan puuhiomolla, mutta palasivat välittömästi koulunkäynnin päätyttyä takaisin Juantehtaalalle.

Jorma Sirén saa vararehtori Vilho Annalta todistuksen ja onnittelut hyvin suoritetuista opinnoistaan

USA:n sanomalehtien teknillisiä johtajia yhtiömme vieraina

Toukokuussa vieraili maassamme Suomen Paperitehtaitten Yhdistyksen kutsumana suurten sanomalehtien teknillisiä johtajia USA:sta tutustuen paperiteollisuuteemme ja erityisesti niihin tehtaisiin, jotka

Yorkista ja ryhmään kuuluivat Mr. B. G. Burke, Union Tribune, San Diego, Kalifornia; Mr. Donnell F. Shortell, St. Petersburg Times & Evening Independent; Mr. John V. Waits Jr., Washington Daily News;

Dipl.ins. Rurik Östman esittelemässä päälaboratoriota. Hänestä vasemmalle Mr. J. P. Grant, johtaja R. Lindroos, Mr. John V. Waits, Mr. T. C. Ruehl, apulaisisännöitsijät Magnus Wangel ja Gustav Rosenqvist, Mr. Raymond Auwarter, Mr. B. G. Burke, Dr. Gerald La Rocque, Mr. Donnell F. Shortell ja isännöitsijä Curt Cedercreutz.

toimittavat sanomalehtipaperia retkikunnan osanottajien edustamille sanomalehdille.

Retken amerikkalaisena johtajana toimi Madden Corporationin edustaja Mr. Raymond Auwarter New

Mr. J. P. Grant, Philadelphia Evening & Sunday Bulletin; Mr. D. H. Boyce, Hearst Enterprises, New York; Mr. T. C. Ruehl, The New York Times ja tohtori Gerard LaRocque, Daily News, New York. Suomen Paperitehtaitten Yhdistyksen puolesta seurasivat vieraiden mukana johtaja R. Lindroos ja ekonomisti Veikko Nykänen.

Helsingistä suuntautui vieraiden matka Etelä-Kymenlaaksoon, jossa pääkohteina olivat Kotkan ja Haminan satamat sekä Summan pa-

peritehdas. Tämän jälkeen olivat vuorossa Anjala, Myllykoski ja Kuusankoski, jonne saavuttiin toukokuun 14 päivänä. Johtokunnan huvilan edustalla olivat vieraita vastassa Kuusankosken tehtaiden päällikkö Olov A. Hixén, isännöitsijä Curt Cedercreutz ja apulaisisännöitsijät Gustav Rosenqvist sekä Magnus Wangel.

Päivän tiivis ohjelma aloitettiin päälaboratoriosta, jonka toimintaa esitteli dipl.ins. Rurik Östman. Vieraat olivat yllättyneitä yhtiön laboratoriotutkimuksen laajuudesta ja varsinkin paperin laatuominaisuuksien analysointi kiinnosti heitä suuresti. Pimeässä huoneessa katseltiin diasuurenauksina paperin poikkeileikkauspintoja ja painoväriin käyttäytymistä erilaisissa paperiladuissa.

Kuusanniemessä vierailla oli tilaisuus tutustua yhtiömme uusimpaan pian valmistuvaan tuotantolaitokseen teknillisen osaston päällikön P-G. Michelssonin opastamana. Saateisesta säästä huolimatta vieraat kiipesivät soodakattilarakennuksen katolle, josta käsin he saivat havainnollisen kuvan uudesta tehdaskompleksista ja tehdaskauppalasta.

Ohjelman tärkein kohde oli tietenkin Voikkaan paperitehdas. Pääsimään siellä viipyivät Voikkaan sanomalehtipaperin ostajat Mr. John V. Waits Jr. ja Mr. J. P. Grant, sanomalehtipainoalan erikoistuntija tohtori Gerard LaRocque ja retkikunnan amerikkalainen johtaja Mr. Raymond Auwarter. Heidän oppinaan toimivat apulaisisännöitsijä Wangel ja tehtaan teknillinen johtaja Anders Lund. Täälläkin vieraiden huomio kiintyi käytön- ja laaduntarkkailuun putkipostin kiihdyttäessä laboratorioon rullista otettuja paperinäytteitä. Myös tehtaassa vallitseva hyvä järjestys ja huolellisuus rullia käsiteltäessä ja varastoitessa saivat tunnustusta osakseen.

Mr. J. P. Grant tutkimassa Voikkaan tehtaan sanomalehtipaperia oppinaan apulaisännöitsijä Magnus Wangel (oik.) ja tehtaan teknillinen johtaja Anders Lund

Toinen ryhmä ennätti käydä myös ammattikoulussa, jossa paperi- ja selluloosalinjan luokissa jouduttiin jälleen laboratorioympäristöön. Täten jo peruskoulutuksen yhteydessä tulevat ammattimiehet ohjataan arvostamaan prosessin- ja laadunvalvontaa. Vieraat pitivät ammattikoulutuksen järjestelyä erittäin tarkoituksenmukaisena ja ihmettelivät, että koulu oli ollut toi-

minnassa jo puoli vuosisataa.

Kiertoaikana ulottui myös asutusalueille ja Kuusanniemessä käväistiin katsomassa, miten kuusankoskelainen tehtaalaisperhe asuu. Py-sähdyttiin Pekkolantie 20:n kohdalla ja rva Eeva Lehtonen sekä perheen vuoden ja kahdeksan kuukauden ikäinen Jussi-poika saivat kaukaisia vieraita. Talon isäntä Tapio Lehtonen oli töissä ja 14-vuotias

Elise-tytär koulussa. Kodikas ja tilava rakennus, kaunis pihamaa koristekasveineen ja sauna antoivat vieraille edustavan kuvan suomalaisesta tehtaalaishomasta ja isäntäväen ahkeruudesta sekä kätevytydestä.

Koskelassa nautitun lounaan aikana tilaisuuden isäntä Kuusankosken tehtaiden päällikkö Olov A. Hixén viittasi maamme paperinvalmistuksen historiaan ja mainitsi, että yhtiömme on yksi vanhimmista paperinvalmistajista. Yhtiön paperitehtaiden laatuvalikoima on lisäksi poikkeuksellisen suuri. Kilpailu paperimarkkinoilla on ankara ja säilyttääksemme maineemme paperinvalmistajana kiinnitämme mitä suurinta huomiota laaduntarkkailuun. Haluamme toimittaa paperia, jolla on ensiluokkaiset painatusominaisuudet. Vierailunne antaa meille lisää taisteluhallua voittaaksemme

Tohtori Gerard LaRocque (vas.) ja apulaisännöitsijä Wangel keskustelemassa paperinvalmistuksesta paperikoneen ääressä

Sateisesta säästä huolimatta viivytettiin pitkähkön aikaa Kuusanniemen tehtaan soodakattilarakennuksen katolla tehdasnäkymiä katselemassa

vaikeudet, joita paperinvalmistajan tielle aina ilmaantuu. Puhuja lausui amerikkalaisille ostajille kiitokset läheisestä yhteistyöstä ja rehdistä avomielisyydestä, joiden avulla valmistajan ja ostajien väliset on-

Kuusankosken tehtaiden päällikkö Olov A. Hixén esittelemässä vieraille ammattikoulua

Akerlund ja Kalle Hämäläinen huolehtivat kaiken taiteen sääntöjen mukaan. Suomi paljasti vieraille aivan kuin ikivanhat kalevalaiset kasvonsa. Koskemattoman luonnon keskellä rakovalkean ääressä nautittu ateriatuokio säilyy varmaan vieraiden Suomen matkan erikoislaatuisten muistojen joukossa.

gelmat kyetään ratkaisemaan tuloksellisella tavalla.

Seuraavana aamuna vieraiden matka jatkui Varkauteen. Ristiinan pitäjässä Korholan kylässä oli retkeilijöille järjestetty puolimatkan krouvi. Kansallispukuisten neitosen

Matkalla Kuusankoskelta Varkauteen ohjattiin vieraat Ristiinassa Eskonniemeen rakovalkealle, jonka ääressä nautittiin kenttäaamiainen

Raija Puhakan ja metsäosastomme rakennusmestarin Jouko Helaman opastamina vieraat ohjattiin Pähkeenselälle pistävään harjumaiseen Eskonniemeen, jonka kärjessä liehuivat Suomen ja Yhdysvaltain liput. Paikalle oli rakennettu komea havulaavu, istuimiksi tuotu mittavasta tukkipuusta sahatut pölkyt ja eräretkeilyn tuntua lisäsi rakovalkea, josta metsäosastolaiset Vilho

Reipas isännän alku Jussi Lehtonen varjeli päättäväisesti äidin uutta mattoa likaantumiselta vierailun aikana

Keskuspuutarhan viherkasveilla somistetaan julkisia huoneistoja ja tehdasruokaloita ja vehreyttä lainataan myös arvokkaiden juhlien koristelua varten

Tuntuu hieman yllättävältä, kun perimätiedon mukaan Kuusankosken äärelle tehtaita perustamaan saapuneet pitivät seutua "äärettömän rumana paikkana". Maisemallahan oli sama jyrkkärinteisten mäkien muodostama 'profiili' kuin tänäänkin ja komeat kosket kohisivat vapaina. Mielikuvituksen silmin kuvittelee nykyajan ihminen tuon ajan Kuusankoski-maisemassa juuri sellaista luonnonvaraista viehätävyyttä, minkä hän haluaisi nähdä ja kokea.

Varmaan tulokkaat katselivat seutua toisin. Paikka tuntui heistä syrjäiseltä. Tiet olivat kehoja, talonpoikaistalot ja mökit harmaita ja elämä niissä alkeellista. Kosken äärelle kohonneet tehdasrakennuksetkaan eivät alkuaikoina paljon parantaneet asiaa. Uteliaisuutta ne kyllä herättivät, mutta ne olivat kuin väkivalloin pureutuneet kosken tuntumaan. Niitä rakennettaessa ei ollut ajateltu kauneusseikkoja, vaan pelkästään tarkoituksenmukaisuutta, josta siitäkään ei ollut ennestään kokemusta. Monien mielestä tehtaiden perustajien yritykset tuntuivat suorastaan uhkapeliltä. Ruukkien rakentaminen kysyi uskomattoman paljon rahaa, mutta miten mahtoi olla kannattavuuden laita. Ei ihme, ettei kauneusnäkökohtiin kiinnitettykään mitään huomiota.

Mutta pian sai myös kulttuurillinen ajattelutapa jalansijaa tässä tehdaskuvassa. Ensinnä se kohdistui — ei suinkaan luontoon — vaan ihmisen itsensä sivistämiseen. Perustettiin kansakouluja ja alettiin muutenkin tukea kansansivistys-

Ulkosalle istutettavat koristekukat kasvatetaan keskuspuutarhan kasvihuoneessa

Tehdasseudun maisemanhoitoa ja puistokulttuuria

työtä. Lähdettiin aivan oikeasta päästä. Kun sosiaalinen näkemys syveni, olivat seuraavina vuorossa asunto-olosuhteiden parantaminen ja sairaan- sekä terveydenhoidon edistäminen.

Sellainen kuin istutettu puisto nurmikkoineen ja kukkaryhmineen olisi tuolloin tuntunut ylellisyydeltä. Jokapäiväisessä työssä ja elannon hankkimisessa oli tarpeeksi huolta ja vaivannäköä. Tietenkin myös silloiset tehtaalaiset viihtyivät luonnon parissa, viettivät

Rva Kirsti Tuominen
kunnostamassa
kukkaryhmää
Ekholmintien
varrella Koskelan
läheisyydessä

7-vuotiaita
lehmuksia
keskuspuutarhan
hyvin varustetussa
taimistossa

joutohetkiään Kymijoen rannoilla ja samoilivat lähistön metsissä. Jokunen puistopuukin oli istutettu edustavimpien rakennusten eteen ja tehtaiden juhlapaikoilla Kymin-tehtaan 'Esplanaadilla' sekä seuratalon metsikössä alkoi vähitellen olla puistomaista tuntua. Pian virkailijaperheet alkoivat harrastaa myös puutarhaviljelyä, mutta siihenpä nämä puisto- ja puutarhakulttuurin ensimmäiset merkit rajoittuivatkin.

Miten sitten on selitettävissä, että nykyiselle Kuusankoskelle ovat tunnusomaisia sekä istutetut että luonnonvaraiset puistot, koristepuut, hoidetut nurmikot, kukkaistutukset, vehmaat pihamaat ja kotipuutarhat? Vaikutelmahan on aivan toinen kuin edellä kuvaamamme. Varsinkin vie-raat heti huomaavat tämän nyky-Kuusankoskelle ominaisen piirteen.

Ja vaikka ei ulottaisi matkaansa Kuusankoskelle asti, näkisi vain vilaukselta Savon junasta Ahlmanintien hopeapajut, jäisi tuo näkymä matkustajan mieleen. Kerrotaankin, että Savon junassa matkustavat usein sanovat muutaman tunnustuksen sanan nuo hopeapajut nähdessään.

Näin kauniisiin maisemanhoidollisiin tuloksiin pääseminen ei olisi

tajaksi. Siitä lähtien puisto- ja puutarhakulttuuri sekä luonnon vaaliminen ovat kuuluneet yhtiön johdon ohjelmaan. Rakentajista ja sähkölinjojen vetäjistä on toisinaan saatanut tuntua pikkumaiselta, kun esimerkiksi puustoa on varjeltu kuin silmäterää. Sananmukaisesti oksaakaan ei ole saanut taittaa ilman pitkällistä harkintaa ja luvan saamista. Onko tämä ollut itsepintaista ankaruutta vai hellävaraista maisemanhoitoa? Tuloksista päätellen se on ollut ennen kaikkea viimeksi mainittua. Ja mikä tärkeintä, esimerkki on vähitellen tarttunut muihinkin. Ajatelkaamme vain omakotirakentajiamme, joille pihapuiden säästäminen tai sellaisten puuttuessa uusien istuttaminen on tullut luonnostaan lankeavaksi asiaksi.

Maisemanhoidon ja puutarhakulttuurin kehittäminen ei kuitenkaan ole käynyt päinsä pelkillä kauniilla periaatteilla. On tarvittu paljon työtä ja aineellisia uhrauksia. Ratkaiseva toimenpide oli keskuspuutarhan perustaminen Kuusankoskelle v. 1920. Puutarhuriksi saatiin Matti Sihvonen, aloitekykyinen, idearikas puutarhuri, jonka suuri-arvoista työtä hänen seuraajansa ovat menestyksellisesti jatkaneet.

Millainen uudisraivaajan osa lankei puutarhuri Matti Sihvosen osalle, siitä antaa valaisevan kuvan hä-

Puutarhuri Yrjö Lehmuskivi on istuttanut 'nimikkopuutaan' lehmusta karbiditehtaan ja maantiesillan väliselle rantakaistalle

ollut mahdollista ilman määrätietoista toimintaa ja voimakasta valistustyötä. Perusta ja suuntaviivat luotiin vuorineuvos Einar Ahlmanin tullessa v. 1919 yhtiön toimitusjoh-

nen puutarhakertomuksensa vuodelta 1922. Syksyllä 1920 oli ensimmäiseksi ryhdytty perustamaan taimistopuutarhaa. Paikan valinta tuotti vaikeuksia, sillä pellot olivat tuulille alttiita ja maanlaatu mitä jäykintä tinasavea, joka vaati parannusaineikseen paljon lantaa, hiekkaa ja suomutaa. Kun sopivampaa paikkaa ei löytynyt, varattiin puutarhaa varten 3,5 hehtaarin alue Aronpellosta Lauttatien läheisyydestä. Tuohon aikaan yhtiöllä oli suuria rakennuskiireitä, joten puutarhaan saatiin työväestä vain rippeet. Luontokin oli vastaan, mutta

tarvetta. Se tultiin erityisesti huomaamaan yhtiön 50-vuotisjuhlien yhteydessä, valitti puutarhuri Sihvonen.

Työtä ei Matti Sihvoselta ja hänen alaisiltaan puuttunut. Heti kun tuli tiedoksi, että yhtiölle oli otettu puutarhuri, sateli tilauksia kymmenittäin. Puutarhoja tahdottiin Mustanvuoren kallioille ja rotkoihin, Aronpellon ja Naukion tinaskaisille savimaille, Öljymäen kallioille, Myllykalliolle ja Lauttatien varteen. Piti hankkia keveämpiä ruokamultia, ajattaa suomutaa ja turvautua maatuneisiin lastukasoihin. Puu-

tarhurin oli koetettava ennättää kaikkialle ja luonnollisestikin haitaisimmat olivat hänelle vihasia, kun asunnon ympärille ei saatu het-

Tällaiset juhlalliset oksastot kertovat Kuusankosken korkeatasoisesta puistokulttuurista

kessä syntymään kukoistavaa puutarhaa.

Yhtiön omistamien talojen ympäröiminen pienillä puutarhoilla olikin suuritöinen tehtävä, mutta se on viety johdonmukaisesti läpi ja yhä vielä määrättyjen normien mukaisesti perustetaan tällaisia kotipuutarhoja, mikäli asukkaat sellaista haluavat. Tosin kotipuutarhaharrastus on elintason kohotessa jonkin verran taantunut, mutta viihtyisyyden luojana ja askartelun kannalta kotipuutarhojen hoitaminen ei ole vähääkään menettänyt merkitystään.

Yleisten puistojen suunnittelemisen ja istuttaminen kuului toisena tärkeänä tehtävänä puutarhurin ohjelmaan. Puutarhuri Sihvonen puhui

siitä huolimatta puutarha syntyi ja mainittuna vuonna siellä oli jo parinkymmentuhannen kappaleen taimivarasto ja lisäksi pistokkaita ja kylvämällä kasvatettuja pikkutaimia 8 000 kpl sekä paljon monivuotisia kukkia ja mansikantaimia. Mutta lavat ja vaatimattomat kasvihuoneet eivät vastanneet vielä

Koskelan edustalla rantavierussa on luonnonvaraisesta vesaikosta kasvatettu kaunis puistomainen puuryhmä

Kivetty rantaluiska, betonipylväinen suojakaide ja nopeasti kasvaneet hopeapajut muodostavat tyylikkään maisemallisen yksityiskohdan Ekholminsillan ja Kuusankosken vesivoimalaitoksen välisellä ranta-alueella

Tämä johtokunnan huvilan puistossa kasvava komea tammi on todennäköisesti istutettu tehtaan perustamisen aikoihin

arvoa. Autojen ja rattaiden jälkiäkin näkyi nurmikoilla. Mutta hän luotti kasvatukseen ja uskoi ihmisten kau-
neusaistin vähitellen kehittyvän. Tuohon aikaan aloitettiin puutarhaopetuksen antaminen ammattikoululaisille Aholaan perustetussa puutarhakoulussa ja yksityisten puutarhan harrastajien innostus johti oman puutarhaseuran perustamiseen. Myös palstaviljely lisääntyi suuresti. Pian yhtiön puutarhatoiminta yleisön toivomuksesta laajeni niin ikään kauppapuutarhaksi, kunnes tämä tehtävä on nyttemmin

Tehdaspuistojen koristeellisimpia näkymiä tarjoaa Voikkaan palokunnan talon puistikko

aivan erityisellä lämmöllä tästä aiheesta: "Istutettujen puistojen puutteen osittain korvaavat ne laajat luonnonpuistot, jotka ympäröivät tehdasta ja jotka sulautuvat

Hyvin piti puisto pintansa tätä suurta putkijohtoa vastaan, sillä vain yksi pieni lehmus oli sen tieltä katkaistava

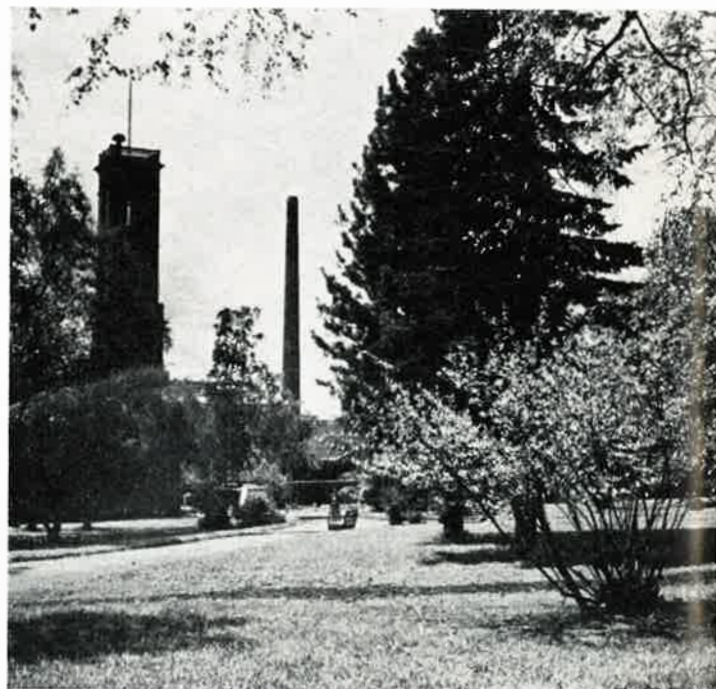
Pääkonttorin autojen pysäköintipaikkojen vieressä kasvaa heleä luonnonvarainen koivikko

kotipuutarhoihin. Tulevan ammattikoulun ympäristö tulee varmaankin järjestettäväksi sellaiseksi yleiseksi puistoksi, jossa entiset mahtavat puut pääsevät entistä enemmän oikeuksiinsa, kunhan niiden ympäristöä jonkin verran järjestellään lapion ja haravan avulla." Mutta oli hän toisinaan myös apealla mielellä, kun ihmiset liikkueensa puisto-alueilla eivät osanneet antaa nurmikoille ja istutuksille minkäänlaista

siirtynyt yksityisten kauppapuutarhojen varaan.

Hyvin muistaa nuo alkuaikat myös puutarhuri Yrjö Lehmuskivi, joka tuli Voikkaan puolelle apulaispuutarhuriksi lähes 40 vuotta sitten. Silloin kasvoi Palokunnantalon nykyisin niin kauniin puiston paikalla kaalia ja porkkanaa. Klubin takana oli pahainen kuoppa, joka oli lavallaseilla peitetty. Siitä se alkoi. Mutta kuinka tottumattomia oltiin

Virtakiven karuhkoa luonnonkauneutta on pehmennetty hopeapajujen ja nurmikkojen avulla

sataa sitten tehty päätös kaunistaa tehdasyhdyskuntaamme luonnonmetsiä hoitamalla, puistoja ja puutarhoja istuttamalla on meidän nähtävää
Jatkuu takakannen sisäsivulla

Vastikään eläkkeelle siirtynyt puistotöihin erikoistunut Viljo Simola ihailemassa pyramidipoppelia

esimerkiksi kukkien ostamiseen — eihän siihen luonnollisestikaan silloin juuri rahaakaan liennyt — osoittaa seuraava Lehmuskiven kertoma tapaus. Kun Voikkaan puolelle saatiin Kuusankoskelta ensimmäisen kerran joulutulppaaneja myytäväksi, niin oli tästä 50 kappaleen tulpapaanilähetyksestä vielä uutenavuotena kymmenkunta jäljellä.

Ajan makusuunnan mukaan nurmikkojen koristekasvit sommiteltiin mahdollisimman monimutkaisiksi. Piti saada syntymään kaikenlaisia kuvioita. Erikoisuus noilta ajoilta on myös Voikkaankosken länsirannan kirsikkatarha. Kerran Saksanmatkalta palattuaan isännöitsijä Brejlin

sanoi, että siellä ovat tienvarret täynnään omena- ja kirsikkapuita, joten yritetäänpä meilläkin. Kirsikkapuu istutettiin ja ovathan ne siinä kukkineet, mutta yhtään satoa ei ole kylläkään korjattu.

Olemme koettaneet valottaa aihettamme paremminkin historialliselta kannalta. Olemme sen tehneet etupäässä siksi, että lähes puoli vuosi-

Kouvolasta Ahlmanintietä Kymin-
tehtaalte tulevan ottaa juhlallisesti
vastaan hyvin hoidettu hopeapajukuja,
joka on kaunis kaikkina
vuodenaikoina

Ylipuutarhuri Paavo Vuorinen näyttää suurta betonista paikkaa, jolla hopeapajuun ilmestynyt suuri halkeama on täytetty ja siten puu pelastettu tuholta

Eläkeläisten kevätjuhlat

Pelimannit soittivat totisin ilmein iloista kansanmusiikkia

Pokelan perheen kansanlaulelmat saivat suurta suosiota osakseen

Kymintehtaalla ja Voikkaalla vietettiin eläkeläisten kevätjuhlia huhtikuun 26 p:nä pääosaltaan kansanomaisiin ohjelmin. Marjatta, Martti ja Eveliina Pokela esittivät kansanlaulelmia, Valkealan kansanpelimannit soittivat kansanmusiikkia ja viehättävä lausujaneitonon Mirjam Manninen helskytteli Kantelettaren runoja. Kymintehtaalla tanssivat tanhuja Kuusaan Ladun ja Voikkaalla Viestin jäsenet. Koskelassa lausui eläkeläisyleisön tervetulleeksi liikuntaneuvoja Raine Valleala, hänkin kansallispukuun sonnustautuneena. Ammattikoulun soitto-kunta dir.mus. Alvar Korven johdolla esitti musiikkiohjelmaa ja Mirjam Viippolan liikuntaryhmä rytmikästä liikuntaa. Kymintehtaan kansakoululaiset esittivät Kalevala-

Yleisöä Koskelan salissa (vas. ja oik.)

Raikas ja iloinen Mirjam Manninen lausui Kantelettaren runoja

Ammattikoulun rehtori Eero Kaartinen (ylh.) lausui voikkaalaisyleisön tervetulleeksi (oik.)

Toimittaja Mirja Huuhka piti juhlapuheen molemmissa juhlissa

aiheisen kuvaelman ja jännittävä tietokilpailu yleisölle mieluisine palkintoineen päätti onnistuneen ja värikkään juhlan. Voikkaalla lausui ammattikoulun rehtori, fil.maisteri

Eero Kaartinen yleisön tervetulleeksi. Kummassakin juhlassa piti juhlapuheen toimittaja Mirja Huuhka. Kuusankosken Orkesteri esiintyi voikkaalaisille dipl.ins. Allan Aallon johdolla. Kuten joka kevät, ojenettiin nytkin eläkeläisille herkkupaketti lähtiäisiksi ovela.

Kulumassa oleva vuosi on TEE- eli terveiden elämäntapojen edistämisyvuosi, jolloin kansalaisten ja yhteiskunnan huomio pyritään kohdistamaan seikkoihin, jotka edistävät ja lisäävät ihmisen asumisen viihtyisyyttä, hänen terveyttään ja hyvinvointiaan.

Voikkaan sosiaaliosasto on ottanut TEE-ohjelman toteutettavakseen ja on menestyksellä järjestänyt Voikkaan seuratalossa kevätkaudella neljä yhtiöläisiltä, joissa esitelmien, näyttelyiden ja muun valistusohjelman muodossa on esitelty ohjeita ja viitteitä terveiden elämäntapojen noudattamiseksi ja elinympäristön viihtyisyyden lisäämiseksi. Ensimmäinen TEE-yhtiöläisiltä oli helmikuussa. Dosentti Martti Karvonon esitelmöi aiheesta 'Liikunta ja terveys'. Hän valaisi esitystään monin esimerkein ja tutkimustuloksien liikunnan vaikutuksesta tauteihin, niiden hoitoon ja ehkäisyyn. Lopuksi dos. Karvonon vastasi yleisön esittämiin kysymyksiin. Illan ohjelmassa oli myös ulkoilu- ja vapaa-ajan pukujen esittely.

Voikkaan tehtaalla järjestettiin maaliskuussa tupakkatutkimus, jolloin tehtaan palveluksessa oleville jaettiin kyselykaavakkeita, joiden perusteella päästiin selville tupakoitsijoiden määrästä ja yhtiöläisten mielipiteistä tupakoinnista ja sen vaikutuksesta taloudellisiin ja terveydellisiin seikkoihin. Kyselykaavakkeet käsitteli Voikkaan tehtaanlääkäri Karl Roschier. Hän esitelmöi maaliskuussa pidetyssä yhtiöläisillalla nykyajan ihmisen suhtautumisesta kahviin, tupakkaan ja alkoholiin ja selosti samalla tehtaan tupakkatutkimuksen tuloksia. Jaetuista kaavakkeista palautettiin yli 70 %. Näiden perusteella todettiin, että suurin osa tehtaan palveluksessa olevista oli tupakoimattomia. Vuorotyön ja yksitoikkoisen työskentelyn havaittiin enentävän tupakoinnista. Eri työryhmien, naisten ja miesten keskinäiset vertailut tulevat antamaan mielenkiintoisia tuloksia, joista ei vielä tutkimuksen ollessa kesken voitu esittää tietoja, mutta ne tullaan tutkimuksen lopullisesti valmistuttua julkaisemaan lehdessämme. Kauppalan raittiuslautakunta oli järjestänyt tilaisuuteen tuoremehumaistajaiset. Juo-

Voikkaalla harrastetaan esimerkillistä kansalaiskasvatusta

mia esitteli lautakunnan puheenjohtaja Evald Ojanen. Lopuksi tutustuttiin lomanviettoa esittelevään näyttelyyn.

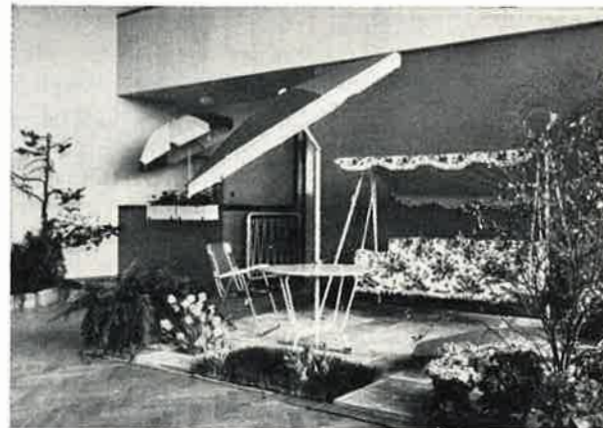
Huhtikuun TEE-yhtiöläisillan aiheena oli 'Viihtyisä ympäristö'. Kauppalanarkkitehti Maija-Liisa Mikkonen esitelmöi aiheesta 'Kauppala kasvaa — kasvaako viihtyisyys'. Hän selosti kauppalan rakennussuunnitelmia ja tähdensi yhdenmukaisten, saman suunnittelijan laatimien ratkaisujen mukaan toteutettujen asuntoalueiden rakentamista, puistojen, viheralueiden ja leikkikenttien huomioimista sekä liikennejärjestelyjä kauppalan alueen rakennussuunnitelmissa. Rinnan yhtiöläisillan kanssa oli järjestetty Viihtyisä ympäristö-näyttely, joka erittäin onnistuneesti ja kauniisti rakennettuna esitteli puutarhakalusteita ja oleskelupaikkoja kukkaistutuksineen, parvekepuutarhoja erilaisine kalustus- ja kukkaratkaisuineen sekä lasten leikkipaikkoja pihamaalla. Näyttely tarjosi runsaasti silmänruokaa värikäine päivänvarjoineen, kukkineen ja nurmikkoineen sekä myös runsaasti ideoita toteutettavaksi jokaisen omalla pihamaalla ja parvekkeella. Lisäksi saatiin tutustua omakotitalojen pienoismalleihin sekä jättekysymysten ratkaisuja kodin sisä- ja ulkokäytössä esittelevään osastoon. Tilaisuudessa julistettiin myös parvekepuutarhakilpailu Voikkaan tehtaan palveluksessa oleville.

Kevään viimeinen TEE-tilaisuus oli toukokuussa järjestetty yksinomaan naisille. Talousopettaja Marja Kivinen selosti silloin järkevää säilömistä antaen ohjeita säilöntään soveltuvien tuotteiden laadusta, vitamiinipitoisuudesta ja muista huomioon otettavista seikoista.

Kaikki TEE-tilaisuudet saivat runsaasti huomiota osakseen ja näitä tilaisuuksia jatketaan syyskauden ohjelmaan kuulussa edelleen mielenkiintoisia aiheita, kuten ravitsemusvalistus, liikalih-

vuuden vastustaminen, oikea asuminen, mielenterveys ja ihmissuhteet, kasvatus ja nuorisokysymys.

Kevätkauden yleisömenestys oli varma merkki ohjelman oikeasta valinnasta ja myös syksyn tilaisuudet kokoavat varmaankin runsaasti

Viihtyisä ympäristö-näyttely tarjosi paljon silmänruokaa ja hyviä ideoita. Värikäs oleskeluryhmä (ylh.) houkutteli aikuisia ja leikkipaikka teltoineen ja vesialtaineen vuorostaan lapsia.

yhtiöläisiä jokaista kiinnostavien TEE-aiheiden pariin. Voikkaan tehtaan TEE-tilaisuudet eivät ole herättäneet mielenkiintoa ainoastaan omalla paikkakunnalla vaan ovat antaneet virikkeitä muillekin tehdasseuduille.

Alkoholista ja sen nauttimisesta

Sana 'alkohol' on arabiankieltä ja merkitsee hienointa, keveintä. Viinien valmistus on ollut tunnettua jo aivan vanhimpinakin aikoina, mutta alkoholin erottaminen tislamalla käyteliuksestaan on tapahtunut vasta joskus 800—1200-luvuilta lähtien — tarkkaa ajankohtaa tai mahdollista keksijää ei ole tiedossa. Tislaamalla saatua, väritöntä, kirkasta ja polttavan makuista nestettä kutsuivat keskiajan alkemistit nimellä 'aqua vitae ardens' eli polttava elämänvesi. Hyvällä syyllä voidaan alkoholia pitää ihmissuvun tällä hetkellä laajimmalle levinneenä huumaus- ja nautintoaineena — jopa niin, että sen käyttö on muodostunut vaikeaksi yhteiskunnalliseksi ja medisiiniseksi ongelmaksi monin paikoin maailmassa.

Suun kautta nautittuna alkoholi imeytyy nopeasti mahalaukun ja ohutsuolen kautta vereen. Rasvaiset ruoat hidastavat imeytymistä, samoin juoman runsas sokeripitoisuus (esim. liköörit) ja yleensä vatsan runsas sisältö sekä olut. Nopeutumista taasen edistävät juoman hiilidioksidipitoisuus (grogit) sekä lämpimyys (totit). Yksilöllinen imeytymisnopeus vaihtelee kuitenkin $\frac{1}{4}$ — $2\frac{1}{2}$ tuntiin. Huippuarvo veressä saavutetaan yleensä n. $1\frac{1}{2}$ tuntia nauttimisen lopettamisesta.

Vereen joutuneesta alkoholista palaa 90 % maksassa ja lihaksissa muuttuen hapettumisen kautta aldehydeiksi, hiilidioksidiksi ja vedeksi. Loput 10 % poistuu virtsan, ulostuksen, hien ja hengityksen kautta.

Palaminen alkaa heti ja tapahtuu aina suurimmalla mahdollisella nopeudella, joka on vakio olosuhteista riippumatta. Tämä vakio on 0,1 grammaa alkoholia tunnissa kutakin painokiloa kohti. 75 kiloa painava henkilö polttaa siis n. 7 g puhdasta alkoholia tunnissa. Tähän tosiasiaan perustuu mm. veren alkoholipitoisuuden määrittäminen liikennejuoppoutta epäiltäessä. Alkoholin palamisarvo kehossa on yhtä suuri kuin rasvankin eli 7 kilokaloria/g. Se on siis hyvä energian lähde ja lihottaa käyttäjänsä helposti.

Alkoholilla on samat vaikutukset keskushermostoon kuin muillakin huumausaineilla. Pienet määrät vaikuttavat näennäisesti virkistävästi, keskisuuret huomattavasti ja suuret määrät tuovat lopuksi tajuttomuuden ja kuoleman. Nousuhumalan oireet ovat aina huomattavasti voimakkaammat kuin laskuhumalan, vaikka veren alkoholimäärä olisi kumpaisessakin sama. Ilmiö johtunee jonkinlaisesta iskuvaikutuksesta aluksi.

Yksilön käyttäytyminen alkoholin vaikutuksen alaisena riippuu monista seikoista, kuten esim. nautitusta alkoholimäärästä, nauttimisajasta sekä alkoholin laadusta ja väkevyydestä juomassa. Lisäksi myös humala-asteesta, henkilön painosta, fyysisestä kunnosta, mielentilasta ja yksilöllisestä sietokyvystä.

Kokeet osoittavat, että pienet määrät alkoholia vaikuttavat lihassa aivot toimintaan vilkastuttavasti sekä mielialaa ja itsetuntoa kohottavasti. Kun pienet estot ja sulut

avautuvat ihmisten välisissä suhteissa, korostuvat omat luonteenpiirteet ja yksilölliset pyrkimykset. Itsekritiikki kuitenkin selvästi laskee.

Kohtuulliset annokset aiheuttavat hilpeyttä ja vilkasta seurustelunhalua sekä huolettomuutta. Nauttimisen jatkuessa järjenjuoksu takeltelee, itsehillintä heikkenee, samoin arvostelukyky sekä tahto omien halujensa ja himojensa hillitsemisessä. Tähän vaiheeseen liittyy usein erityinen liikkumisen ja lihasten toimintahalu, joka liioittelun ja oman kontrollin vähenemisen vuoksi voi johtaa oman itsensä vahingoittamiseen tahi väkivalta-tekoihin toisia kohtaan. Kun alkoholimäärä on tarpeeksi suuri, vellostuvat kaikki lihastoiminnot, lopuksi sydänkin, ja henkilö kuolee. Alkoholin tappava annos lyhyessä ajassa nautittuna on n. 250 g puhdasta alkoholia. Tottumattomalle voi riittää 100 grammaakin — esim. pöytäviinapullossa on 155 g.

Kohmelo eli krapula johtuu — paitsi valvomisesta ja runsaasta tupakanpoltosta ryyppäämisen yhteydessä — alkoholin välipalamistuotteista (asetaldehydit) sekä juoman mauste-, väri-, aromi- ym. lisäaineista. Kotiviinissä, kiljussa ja pontikassa on lisäksi ns. sikunaöljyjä sekä eräitä korkea-arvoisia alkoholeja, jotka ovat etylialkoholia huomattavasti myrkyllisempiä ja elimistöstä hitaammin poistuvia. Nopeata kohmelon parannuskeinoa ei ole vielä toistaiseksi keksitty, joten jokainen saa edelleen tulla autuaaksi omilla konsteillaan.

Alkoholin pitkäaikainen ja runsas käyttö johtaa kroonisiin maksa- ja sydänvicioittumiin. Yleisiä ovat lisäksi maha- ja suolistokatarrit, äänen käheys, erilaiset hermostohäiriöt, B-vitamiinien puutostilat sekä lopuksi mielenhäiriöt ja tylsämielisyyden tilat aina surkeaan juoppohulluuteen saakka.

Alkoholia käytetään nykyisinkin huomattavia määriä lääkeaineissa. Onhan tunnettua, että pienet määrät alkoholia poistavat väsymyksen, alakuloisuuden ja hermostollisen levottomuuden tilapäisesti. Vanhastaan on myös tiedossa viinien ja katkeroaineita sisältävien alkoholipitoisten juomien käyttö ruokailuttomuudessa ja lievissä ruoansula-

tushäiriöissä. Olutta ja viiniä voidaan käyttää toipumiskautena lisäenergian tuojina sekä unettomuudessa iltaisin nautittuina. Äkillisissä pahoinvointi- ja sydämen heikkouks-tiloissa voi lasillisella konjakkia, viskiä tai muuta vahvaa alkoholi-pitoista juomaa olla aivan erinomainen vaikutus — etenkin, jos ei muita lääkkeitä ole saatavilla. Samoin myös kipuihin.

Alkuaan on viinin juonti liittynyt uskonmollisiin juhlamenoihin. Muinaisilla kreikkalaisilla oli oma viinijumalansa Dionysos eli Bakkhos, joka oikeastaan oli aluksi kasvillisuuden ja hedelmällisyyden jumala. Sadon- ja viininkorjuun yhteydessä vietettiin hänen kunniakseen hurjia riemujuhlia eli bakkanaaleja usein perin riettain menoin phalloksen palvomisineen ym. Sotien voiton-juhliin kuului säännönmukaisesti maljojen ahkeraa kalistelua. Muinaiset skyytit joivat mm. voitonmaljoja vihollistensa halkaistuista ja kullalla ja nahkalla verhoilluista päakkaloista.

Kreikkalaisilla ja muilla entis-ajan kansoilla oli viini myös tärkeä ravintoaine, joka tavallaan korvasi maidon niinkuin oliiviöljy voin. Viini kuului orjankin päivittäiseen ravintoon, mutta sitä juotiin runsaasti vedellä laimennettuna. Näin tehtiin myös kuuluisissa juhla-ateriaa seuranneissa juomingeissakin (symphosioneissa), jotka juuri tämän vuoksi kykenivät usein saavuttamaan häikäisevän älyllisen tason ja pitämään sen yllä aamuun saakka. Sekoittamatonta viiniä joivat vain hurjastelevat nuoret miehet ja hetairat, sen ajan sivistyneet ja oppineet naiset. Kuljetusseikkojen ja säilymisen vuoksi oli viini saviruuksissa (amforoissa) ja nahkaleileissä mahdollisimman väkevää. Tällaisella viinillähän itse Odysseus tarun mukaan nukutti kykloopin ennen tämän silmän puhkaisua.

Vaikka alkoholi kohtuullisesti käytettynä vapauttaakin sielun henkisestä painolastista ja kohottaen itsetuntoa antaa luottamusta omiin kykyihin — jopa niin, että velatkin tuntuvat joskus saatavilta — ei se olisi huumausaine, jollei se pyrkisi sitomaan heikon käyttäjäänsä orjuuteen ja himoon. Mutta jolloinkin voi alkoholi aiheuttaa aivan päinvastaisen alakuloisen

mielialan, jolloin elämän vastoin-käymiset ja pettymykset tuntuvat ylivoimaisilta kantaa. Totuus on, että varsin huomattava osa itse-murhista ja niiden yrityksistä tehdään juuri tällaisen alakuloisen alkoholihumalan aikana, jolloin arvostelukyky ja sielullinen tasapaino ovat muutoinkin järkkyneet.

Alkoholien väärinkäytön ja alkoholismin syyt ovat niin monenlaiset ja juomisen himoon liittyy niin useita yhteiskunnallisia ja biologisia probleemeja, että tässä yhteydessä voin käsitellä niitä vain kyyvesti huitaisten.

Sanotaan, että alkoholien käyttö synnyttää pian kiihkeän himon nauttijassaan. Näin ei kylläkään ole siinä laajuudessa kuin pyritään väittämään, sillä alkoholilahan käytetään suunnattomia määriä päivittäin maapallon jokaisella kolkalla ja vain murto-osa sen nauttijoista sortuu sen pauloihin pysyvästi. Näkemykseni tästä asiasta on, että jolleivät nämä heikot yksilöt tulisi-kaan alkoholien uhreiksi, olisi heille tarjolla yhteiskunnassa jokin muu taipumus tai pahe, joka hiljalleen sieppaisi heidät kurimukseensa. Nykyaikainen psykoanalyysi on kyllin selvästi osoittanut, että tällaisten henkilöiden tunne- ja vaistoelämä on siksi epäkypsiä ja kehittymätöntä, etteivät he yksinkertaisesti pysty kestämaan arkielämän usein vaikeiden vastoinkäymisiä. Alkoholi on heille silloin lähin ja helpoimmin käsillesaatava lääke, joka tuo edes hetkeksi lohdutusta ja mielenrauhaa.

Yhteiskuntamme koostuu perin monenlaisista ihmisryhmistä: on rikkaita ja köyhiä, terveitä ja sairaita, älykkäitä ja vajaaälyisiä. Lisäksi siinä esiintyy — ponnisteluitamme huolimatta — aina sokeita, kuuroja, rujoja, sukupuolisesti epänormaaleja, mielisairaita, varkaita, rosvoja ja murhamiehiä, jotta ei alkoholistien joukon pitäisi siinä — kokonaisuutta tarkastellen — kovin paljon korostua. Emme pääse kuitenkaan erilleen siitä tosiasiasta, että määrätty osa ihmisluvusta on ollut, on ja nähtävästi tulee aina olemaan jollakin lailla keltotonta vähemmistöä. Tätä taustaa vasten tulisi alkoholikysymystäkin tarkastella kiihkottomasti, niin kuin mitä tahansa muutakin elämän ja yhteis-

kunnan ilmiötä. Tämä katsantokantani on monen mielestä varmaan yllättävä ja realistisen tunteeton — ehkä vastustustakin herättävä raittiustyötä tekevien keskuudessa. Mutta vaikka tilanne todellisuudessa olisikin tällainen, ei se silti saisi millään tavoin estää meitä teke-mästä parhaamme näitten yhteis-kunnan kovaosaisten auttamiseksi ja pelastamiseksi terveeseen, hyödylliseen työhön.

Lääketieteen nykyinen käsitys alkoholismista kallistuu siihen suuntaan, että kysymyksessä on sairaus, johon vaikuttavat monet sisäiset ja ulkoiset tekijät. Sisäisiä syitä ovat tavallisesti mm. henkiset tahi ruumiilliset sairaudet, alemmuuden tunne, epänormaali ihmisuhteet ja kieroutunut sukupuoli-elämä. Ulkoisina tekijöinä voitaisiin mainita esim. heikot taloudelliset olot, huono seura, riitaisa kotiympäristö sekä sopeutumattomuus aviokumppanin kanssa. Usein vaikuttavat monet näistä sisäisistä ja ulkonaisista tekijöistä samanaikaisesti.

Tyypillistä alkoholismille on, että se alkuun päästyään yhä pahentaa niitä olosuhteita, joiden takia onnellistuttavaa huumausainetta etsitään. Näin syntyy noidankehä, josta on monesti melkein mahdotonta päästä omin voimin murtautumaan häpeän ja huononmuuden tunteiden muurien läpi.

Alkoholistin parantaminen on vaikea, muttei aivan mahdoton yritys. Se vaatii loputtomasti kärsivällisyyttä ja kiinteää yhteistyötä lääkärin, potilaan ja hänen läheistensä taholta, sillä lankeemukset ovat tavallisia. AA-liike, sosiaalityöntekijät, lääkkeet ja alkoholistihoitolat ovat arvokkaita apukeinoja tässä ikuisessa kilvoittelussa alkoholistin pelastamiseksi. Mutta ne jäävät kuitenkin valitettavan usein tehottomiksi, koska ei saada selville niitä tekijöitä tai voida muuttaa niitä olosuhteita, jotka pakottavat potilaan hakeutumaan lasin ääreen unohtua hakemaan. Kaikkein parhain hoitomuoto olisi tietenkin, jos voitaisiin alkoholien tilalle löytää jokin vaarattomampi korvike nautintoaineeksi, mutta tällaista ihmeitekeväää 'onnenpilleriä' ei lääketieteellä ole toistaiseksi käytettävissään.

Kultamitalimies

Uusin kultamitalimies yhtiöläisveteraaniemme joukossa on laivanpäällikkö Toivo Närhi, jolle ylimetsänhoitaja Topi E. Heikkerö luovutti yhtiön 50-vuotisansiomerkin Savonlinnassa 14. 4. järjestetyssä tilaisuudessa. Laivanpäällikkö Närhi on suorittanut puolivuosisataisen palveluksensa yhtiössämme yhtäjaksoisesti toimien aluksi 5 vuotta kansimiehenä, sen jälkeen 20 vuotta niputtajan työnjohtajana, 18 vuotta perämiehenä ja viimeiset 7 vuotta laivanpäällikkönä. Talvisin hän on toiminut Saimaan hoitoalueessa mitta- ja jakomiehenä sekä apu-työnjohtajana.

Pitkääaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

YRJÖ PETHMAN

viilaaja Kymin korjauspajalta tulee 17. 8. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Iitissä 26. 5. 1901. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1916 Kuusaan selluloosatehtaalte viilaajaksi. V. 1919 hän siirtyi Kuusaan korjauspajalle ja v. 1933 Kymin korjauspajalle. Hän on toiminut v:sta 1923 alkaen ensin vanhan PK 2:n ja v:sta 1939 lähtien PK 1:n koneviilaajana.

AARNE JÄRVINEN

rata-työntekijä kuljetusosastolta tulee 16. 9. olleeksi yhtiön palveluksessa 45 vuotta. Hän on syntynyt 5. 4. 1901 Elimäellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919 Voikkaan ulkutyöosastolle ja oli purkajana vuoteen 1946, mistä lähtien hän on toiminut pääasiassa rata-toissa.

JOHAN TUOMINEN

rakennustyöntekijä talousosastolta tulee 12. 7. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 27. 1. 1908. Hän on työskennellyt Kymin rakennusosastolla ja talousosastolla.

EINO HOKKANEN

ohjaamopäivystäjä Kuusankosken vesivoimalaitokselta tulee 29. 7. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 18. 11. 1908 Ristiinan pitäjän Kaitakoskella. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1923 Kuusaan selluloosatehtaan laboratorioon näytteenottajaksi. Kaksi vuotta myöhemmin hän siirtyi Kuusaan korjauspajalle viilaajaoppilaaksi ja työskenteli v:sta 1929 lähtien viilaajana. V. 1931 hän siirtyi valkaisuajaksi Kuusaan selluloosatehtaalte, josta hän v. 1938 siirtyi takaisin Kuusaan korjauspajalle työskennellen siellä viilaajana vuoteen 1949. Tällöin hän tuli Kuusankosken vesivoimalaitokselle koneasennustöihin ja nimitettiin v. 1952 nykyiseen tehtäväänsä ohjaamopäivystäjäksi.

HALLAN TEHTAAT

ERKKI SUNTIO

työnjohtaja rakennusosastolta tulee 14. 7. olleeksi yhtiön palveluksessa 40 vuotta. Hän on syntynyt Vehkalahdella 30. 5. 1903. Yhtiön palvelukseen hän tuli rakennusosastolle kirvesmieheksi v. 1924. V. 1940 hän siirtyi jalostustehtaalte työnjohtajaksi ja v. 1950 puusepäntehtaan työnjohtajaksi. Nykyiseen tehtäväänsä rakennusosaston työnjohtajaksi hän siirtyi v. 1956.

ILMARI HEIJARI

kuivaamomies lautatarhalla tulee 15. 9. olleeksi yhtiön palveluksessa 40 vuotta. Hän on syntynyt Vehkalahdella 17. 1. 1907. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran v. 1919 merkkipojaksi lautatarhalle siirtyen v. 1924 laivaan kansimieheksi. V:n 1926 jälkeen hän on ollut useaan kertaan erilaisissa töissä lautatarhalla siirtyen v. 1937 kuivaamolle valvojaksi. Viimeksi hän tuli yhtiön palvelukseen v. 1947 työnjohtajaksi lautatarhalle. Hän siirtyi tänä vuonna nykyiseen tehtäväänsä kuivaamon valvojaksi.

Eino Hokkanen

Eino Nevanperä

Lauri Kotiranta

Emil Vanhala

Merkkipäiviä

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

KALLE KANTANEN

purkaja kuljetusosastolta täyttää 60 vuotta 24. 6.

EINO NEVANPERÄ

kirvesmies Voikkaan rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 29. 6. Hän on syntynyt Ilmajoella. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1926 nykyiselle osastolleen. Nuorempana hän — Pohjanmaan poikien tapaan — harrasti painia kilpailumielessä. Nevanperä on toiminut ansiokkaasti Sotainvalidien Veljesliiton Valkealan osastossa mm. johtokunnan jäsenenä.

LAURI KOTIRANTA

vesilasinliuottaja Voikkaan paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 9. 7. Hän tuli yhtiön palvelukseen v. 1920 Haukka-suolle, josta siirtyi v. 1938 veturinkuljettajaksi Kuusankosken—Voikkaan rautatielle. Kun liikenne v. 1960 lopetettiin, hän siirtyi ulkotyöosastolle ja sieltä v. 1961 nykyiseen toimeensa. Yhtiön palveluksessa hän on ollut yli 43 vuotta.

EMIL VANHALA

urheilukentän vahtimestarin apulainen talousosastolta täyttää 60 vuotta 10. 7. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen Kymin puuhiomolle hän tuli v. 1927 ja erosi palveluksesta v. 1930. V. 1938 hän tuli uudelleen yhtiöön Kymin selluloosatehtaalle työskennellen kiisutehtaalla, kuorimossa ja voitelijana. V. 1962 hän siirtyi talousosastolle nykyiseen tehtävänsä.

ARTUR PÖYSÄ

hiomon etumies Kymin puuhiomolta täyttää 60 vuotta 17. 7. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1927 aluksi hiojaksi Kuusaan hiomoon. V. 1931 hän siirtyi Kymin hiomoon samaan tehtävään. V. 1950 hänet nimitettiin hiomon etumieheksi. Vapaa-ajan harrastuksiin kuuluvat vanhuudenkodin kunnostaminen ja kalastus.

ONNI OKKA

mallipuuseppä Kymin korjauspajalta täyttää 60 vuotta 27. 7. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919 Kymin talliosastolle. Vuoden kuluttua hän siirtyi rakennusosastolle ja sieltä v. 1920 Kymin korjauspajalle mallipuuseppän oppilaaksi. V:sta 1926 lähtien hän on toiminut mallipuuseppänä. Hänen osallistumisestaan yhteiskunnallisiin ja ammatillisiin rientoihin mainittakoon jäsenyys kauppalanvaltuustossa sekä majoituslautakunnassa. Hän toimii Kuusankosken Korjaamotyöväen ammattiosaston neuvottelevana luottamusmiehenä. Kymin-tehtaalaisten Työväenyhdistykseen hän on kuulunut v:sta 1929 lähtien. Vapaa-aikoinaan hän on harrastanut opiskelua. Eri alojen kirjallisuus ja kielet ovat olleet häntä lähellä.

PAAVO RAINIO

tietyöntekijä kuljetusosastolta täyttää 60 vuotta 5. 8.

FEETU VALJAKKA

purkaja kuljetusosastolta täyttää 7. 8. 60 vuotta. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1941 Voikkaan ulkotyöosastolle. Hän on ollut Kuusankosken tehtaitten avustuskassan hallituksen jäsenenä v:sta

1963 lähtien ja on toiminut myös ammattiyhdistysliikkeessä luottamustehtävissä.

JALMARI NUMMELIN

Kuusanniemen selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 8. 8. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli Voikkaan rakennusosastolle v. 1927 ja työskenteli sen jälkeen Voikkaan selluloosatehtaalla ja ulkotyöosastolla, Kymin rakennusosastolla ja Kuusankosken voimalaitoksella. V. 1941 hän tuli koneenhoitajaksi Voikkaan selluloosatehtaalle ja siirtyi sieltä v. 1945 ulkotyöosastolle. Vv. 1945—1963 hän työskenteli selluloosatehtaalla kamyri-koneenhoitajana. Tämän vuoden alussa hän siirtyi Kuusanniemen selluloosatehtaalle asennustehtäviin. Hän on palvellut yhtiötä yli 30 vuotta. Nuorempana hänen harrastuksiinsa kuuluivat juoksu ja hiihto.

LAURI VALTONEN

maalari talousosastolta täyttää 60 vuotta 10. 8. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen maalariksi hän tuli v. 1932 Voikkaan rakennusosastolle. Hänen vapaa-ajan harrastuksensa ovat omakotitalon hoito ja kalastus.

VILHO KALLIO

puiden purkaja Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 11. 8. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1925 Kymin selluloosatehtaalle. Työskenneltyään välillä muilla osastoilla hän siirtyi takaisin selluloosatehtaalle v. 1946 puiden purkajaksi.

VILHO ROMO

rotatiokoneenkäyttäjä Kymin paperitehtaan yankee-koneosastolta täyttää 60 vuotta 13. 8. Hän on syntynyt Viro-lahdella. Yhtiön palvelukseen Kymin paperitehtaalle hän tuli v. 1924 hollanteri-

Artur Pöysä

Onni Okka

Jalmari Nummelin

Lauri Valtonen

Vilho Romo

Harald Savolainen

Vilho Joutjärvi

Viljo Joutjärvi

mieheksi ja myöhemmin rotatiokoneen käyttäjäksi. V. 1928 hän siirtyi Kuusaan paperitehtaalte samaan tehtävään. Vapaa-ajat kuluvat omakotitalon ja puutarhan hoidossa.

EDIT LINDHOLM

puutarhatyöntekijä Voikkaan maatalousosastolta täyttää 60 vuotta 26. 8. Hän on syntynyt Luumäellä ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1932. Vakinaisena puutarhatyöntekijänä hän on ollut v:sta 1941.

HARALD SAVOLAINEN

varastonhoitaja Voikkaan varastolta täyttää 60 vuotta 30. 8. Hän on syntynyt Loviisassa ja tuli yhtiön palvelukseen v. 1918 pääkonttoriin. Suoritetuaan kauppakoulun ja asevelvollisuuden hän palveli varastokirjanpitäjänä päävarastossa v:sta 1925 lähtien. Voikkaan varastonhoitajaksi hänet nimitettiin 1952.

VILHO JOUTJÄRVI

kivisorvari ja raudoittaja hiomakivitehdas Sammosta täyttää 60 vuotta 8. 9. Hän on syntynyt Valkealassa ja tuli yhtiön palvelukseen v. 1918 Voikkaan ulkotyöosastolle siirtyen v. 1923 Kymin raitiotieosastolle. Suoritetuaan asevelvollisuutensa hän tuli Voikkaan rakennusosastolle betoniraudoittajaksi. Sieltä hän v. 1931 siirtyi hiomakivitehtaan palvelukseen. Kun äskettäin valmistui 5000:s Sampo-kiivi, oli Vilho Joutjärvi sitä valmistamassa, kuten kaikkia aikaisempiäkin kiiviä. Vapaa-aikoinaan hän on ahkeroinut omakotitalollaan. Myös kalastus ja kotimaassa tapahtuva autotmatkailu ovat olleet ohjelmassa.

VILHO LUOTO

silinterimies Kymin paperitehtaalte täyttää 60 vuotta 10. 9. Hän on syntynyt

litissä. Yhtiön palvelukseen ulkotyöosastolle hän tuli v. 1920. Sen jälkeen hän työskenteli eri osastoilla vv. 1920—1928 ja tuli Kymin paperitehtaalte rullamieheksi v. 1929. Silinterimiehenä hän on toiminut v:sta 1950 lähtien.

VALDE AHVENAINEN

IKR-kuorimakoneen hoitaja Kymin selluloosatehtaalte täyttää 60 vuotta 11. 9. Hän on syntynyt Mäntyharjussa ja tuli yhtiön palvelukseen v. 1929 Voikkaalle uittotöihin. Työskenneltyään useilla eri osastoilla mm. sähköosastolla, korjauspajalla ja ulkotyöosastolla sekä metsäosastolla hän tuli jälkikuorijaksi selluloosatehtaalte v. 1940. Nykyisin hän työskentelee IKR-kuorimakoneen hoitajana.

KAARLO HYVÄRINEN

muurari Voikkaan rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 20. 9. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli 16-vuotiaana Voikkaan ulkotyöosastolle, mistä siirtyi v. 1927 rakennusosastolle. Kotikunnassaan Valkealassa hän on osallistunut kunnalliseen elämään kuuluen jäsenenä eri lautakuntiin. Taidemaalaus ja musikaaliset harrastukset ovat täyttäneet hänen vapaa-aikansa.

AILI SAASTAMOINEN

ylilajittelija Kymin paperitehtaalte täyttää 60 vuotta 20. 9. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen Kuusaan paperitehtaalte hän tuli v. 1921. Hän on toiminut erilaisissa tehtävissä paperisälissa. Ylilajittelijaksi hänet nimitettiin v. 1946.

VILJO JOUTJÄRVI

betonimies Voikkaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 28. 6. Hän on syn-

tynyt Valkealassa ja tuli yhtiön palvelukseen v. 1933 nykyiselle osastolleen.

JUHO ARILAMPI

uittaja Voikkaan puuhiomolta täyttää 50 vuotta 2. 7. Hän on syntynyt Raudussa ja työskenteli aikaisemmin mm. 16 vuoden ajan valtionrautateillä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1957 Haukka-suolle. Palveltuaan eri osastoilla hän siirtyi v. 1962 Voikkaan puuhiomolle. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon puutarhanhoito ja kalastus.

EINO LONKA

leikkuukoneen käyttäjä Kymin paperitehtaalte täyttää 50 vuotta 7. 7. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen Voikkaan rakennusosastolle hän tuli v. 1934 ja Kymin paperitehtaalte voitelijaksi v. 1939. Nykyisessä ammatissa hän on toiminut v:sta 1944 lähtien.

MIKKO INKILÄINEN

kirvesmies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 15. 7.

UNTO IMMONEN

kirvesmies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 16. 7.

MAURI FLOMAN

putkiseppä Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 20. 7. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen Kymin paperitehtaalte hän tuli v. 1930. Kymin korjauspajalle hän siirtyi v. 1946.

VILHO EKHOLM

uittaja Kymin puuhiomolta täyttää 50 vuotta 21. 7. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen Keltin voimalaitostyömaalle hän tuli v. 1938. Sieltä hän siirtyi seuraavana vuonna Kuusaan sahalle tukkien purkajaksi. V. 1948 hän siirtyi Voikkaalle työskennellen siellä pa-

Juho Arilampi

Unto Immonen

Vilho Ekholm

Olavi Salminen

peri- ja selluloosatehtailla eri tehtävissä. V. 1959 hän tuli Kymin puuhiomon palvelukseen. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon kalastus ja metsästys.

LAURI VENEMIES

eristäjä Voikkaan höyryosastolta täyttää 50 vuotta 23. 7. Hän on syntynyt Mäntyharjussa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1951 Voikkaan höyryosastolle apulämmittäjäksi. V. 1952 hän siirtyi eristäjäksi.

OLAVI SALMINEN

leikkuukoneen käyttäjä Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 29. 7. Hän on syntynyt Kärkölässä. Yhtiön palvelukseen Kymin paperitehtaalle hylsänleikkaajaksi hän tuli v. 1936. Nykyisessä ammatissaan hän on ollut v:sta 1948 lähtien.

ESKO PAAVOLA

apumies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 31. 7. Hän on syntynyt Valkealassa. Työskennellyään aluksi metsäosastolla hän tuli v. 1933 Voikkaan rakennusosaston palvelukseen. Sen jälkeen hän työskenteli mm. Voikkaan höyryosastolla, Kymin paperitehtaalla ja puuhiomossa. Tammikuussa v. 1963 hän siirtyi rakennusosastolle.

EINO VESA

kirvesmies Voikkaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 1. 8. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1937 Verlan puuhiomolle, mistä v. 1954 siirtyi nykyiselle osastolle. Harrastuksista on urheilu ollut tärkein. Hän on Verlan Kirin perustajia ja monivuotinen johtokunnan jäsen.

REINO HIRVONEN

viilaaja Voikkaan korjauspajalta täyttää 50 vuotta 10. 8. Hän on syntynyt Kiiteellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli

viilaajaksi Voikkaan korjauspajalle v. 1951. Nuorempana hän oli innokas seuratoiminta- ja urheilumies. Nykyisin vapaa-ajat kuluvat omakotitalon hoidossa ja kalastuksen harrastuksessa kesämökillä.

UNTO HEIMONEN

lämmittäjä Voikkaan höyryosastolta täyttää 50 vuotta 24. 8. Hän on syntynyt Anjalassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1941 Voikkaan höyryosastolle apulämmittäjäksi ja toimii nykyisin 1. lämmittäjänä.

TUURE EKROOS

voitelija Voikkaan puuhiomolta täyttää 50 vuotta 26. 8. Hän on syntynyt Iitissä ja tuli ensi kerran yhtiön palvelukseen v. 1933 Kymin ulkotoyosastolle tilapäiseksi puunkuorijaksi. V:sta 1936 alkaen hän on työskennellyt vakinaisena työntekijänä eri osastoilla. Voikkaan paperitehtaan palvelukseen hän tuli v. 1947 voitelijaksi ja siirtyi v. 1959 nykyiselle osastolleen samanlaiseen työhön.

KERTTU KOSKIKALLIO

varastoapulainen talousosastolta täyttää 50 vuotta 2. 9. Hän on syntynyt Räisälässä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1946. Hänen vapaa-aikansa kuluu käsitöiden parissa.

TAIMI STRÖM

siivooja talousosastolta täyttää 50 vuotta 10. 9. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1930 Voikkaan paperitehtaalle. Hän palveli sen jälkeen useaan otteeseen eri työosastoilla. V. 1959 hän tuli nykyiseen työhönsä.

ERKKI PARKKINEN

arkkipakkaaja Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 11. 9. Hän on syn-

tynyt Mikkelin mlk:ssa. Yhtiön palvelukseen ulkotoyosastolle purkajaksi hän tuli v. 1951. Kymin paperitehtaalle nykyiseen ammattiinsa hän siirtyi v. 1955.

JAAKKO HEIKKINEN

kirvesmies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 12. 9. Hän on syntynyt Ristijärvellä. Yhtiön palvelukseen Kymin selluloosatehtaalle hän tuli v. 1948. Kymin rakennusosastolle hän siirtyi v. 1951. Hän kuuluu Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan hallitukseen ja on ollut useita vuosia rakennusosaston luottamusmiehenä. Hän kuuluu myös Kuusankosken kirkkovaltuustoon, nuorisotyölautakuntaan ja Kisan johtokuntaan. Hänen harrastuksistaan mainittakoon hiihtourheilu. Omakotitalonsa hän on rakentanut vapaa-aikoinaan.

AULIS HALONEN

kollinmerkkäaja Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 14. 9. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen Kymin paperitehtaan paperivarastolle merkkäajaksi hän tuli v. 1936 ja on ollut tässä työssä yhtäjaksoisesti.

ARMAS RYTTERI

poraaja Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 14. 9.

ALPO RAINAMAA

puiden purkaja Kymin selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 20. 9.

HALLAN TEHTAAT

TOIVO LÄNSIMIES

työnjohtaja kuljetusosastolta täyttää 60 vuotta 11. 7. Hän on syntynyt Läskeässä. Hän tuli yhtiön palvelukseen selluloosatehtaalle työnjohtajaksi v. 1937. V. 1942 hän siirtyi nykyiseen tehtäväänsä ulkotoyö- ja kuljetusosaston työnjohtajaksi.

Reino Hirvonen

Kerttu Koskikallio

Jaakko Heikkinen

Toivo Länsimies

HILJA MARKKANEN

hakunhoitaja lautatarhalla täyttää 60 vuotta 7. 8. Hän on syntynyt Juvalla. Hän tuli yhtiön palvelukseen ensi kerran lautatarhalle v. 1943 siirtyen seuraavana vuonna sahalle, jossa palveli vuoteen 1949 saakka. Samana vuonna hän tuli nykyiseen tehtäväänsä lautatarhalle keskustasaamon hakunhoitajaksi.

SULO VIRTANEN

puuseppä puusepäntehtaalta täyttää 60 vuotta 22. 8. Hän on syntynyt Kärkölässä. Hän tuli yhtiön palvelukseen rakennusosastolle v. 1933 siirtyen v. 1941 nykyiseen työhönsä puusepäntehtaalte.

LAURA ANDERSEN

kirjaaja lautatarhalla täyttää 50 vuotta 26. 6. Hän on syntynyt Kymissä. Hän tuli ensi kerran yhtiön palvelukseen v. 1928 lautatarhalle. Hän on ollut eri osastoilla useita ajanjaksoja. Nykyiseen työhönsä lautatarhalle kirjaajaksi hän tuli v. 1954.

SYLVIA HIETANEN

mittaaja lautatarhalla täyttää 50 vuotta 8. 8. Hän on syntynyt Valkealassa. Hän tuli ensi kerran yhtiön palvelukseen sel-

luloosatehtaalte arkkien vastaanottajaksi v. 1938. Hän on ollut eri osastoilla useita ajanjaksoja. Nykyiseen työhönsä mittaajaksi lautatarhalle hän tuli v. 1959.

AULIS JAAKKOLA

tukkityömiessä tukkiosastolta täyttää 50 vuotta 20. 9. Hän on syntynyt Vehkalahdella. Hän tuli ensi kerran yhtiön palvelukseen tukkiosastolle v. 1929 ollen työssä kausittain vuoteen 1936 saakka. Viimeksi hän tuli tukkiosastolle tukkityömieheksi v. 1949, jossa työssä hän edelleen on.

JUANTEHDAS

HANNES SUTINEN

maalari täyttää 60 vuotta 17. 9. Hän on syntynyt Kuopion mlk:ssa. Vanhempiensa mukana hän muutti Juantehtaalte jo v. 1906. Ensimmäisen kerran hän tuli tehtaan palvelukseen v. 1918, jonka jälkeen hän oli palveluksessa useaan otteeseen vuoteen 1923 saakka, jolloin siirtyi Kuopioon Roininen & Saksbonin maalausliikkeeseen maalariksi. Vuosina 1926, 1932 ja 1934 hän oli lyhyehköjä aikoja tehtaan palveluksessa palvelen kuitenkin vuoteen 1941 saakka em. maalausliikkeessä. V. 1941 hän tuli

tehtaan palvelukseen rakennusosastolle maalariksi, missä tehtävässä hän edelleen on. Hänet tunnetaan aktiivisena kunnallismiehenä ja hänen monista kunnallisista luottamustoimistaan mainittakoon, että hän on kuulunut kunnanvaltuustoon v:sta 1945 alkaen toimien valtuuston puheenjohtajana vv. 1951—52, vv. 1954—60 sekä varapuheenjohtajana v. 1953 ja vv. 1961—64. Asutuslautakunnassa hän on ollut jäsenenä vv. 1946—48, palolautakunnassa vv. 1946—64, rakennuslautakunnassa vv. 1949—51, kunnansairaalan johtokunnassa vv. 1951—59 ja varapuheenjohtajana v. 1960, yleisten töiden lautakunnassa vv. 1961—64, taksoituslautakunnan varajäsenenä vv. 1954—58, tutkijalautakunnan jäsenenä vv. 1948—50 ja vaalilautakunnan jäsenenä. Hän on toiminut kunnan edustajana Kuopion keskussairaalan kuntainliitossa vv. 1961—64 varajäsenenä, Pohjois-Savon maakuntaliitossa v. 1963 jäsenenä sekä B-mielisairaalan liittovaltuustossa. Hän toimi sodan jälkeen myös kunnan terveyskaitsijana. Hän on kuulunut Juankosken Säästöpankin isännistöön ja hallitukseen monen vuoden ajan toimien molemmissa nykyisin varapuheenjohtajana. Hän on Juankosken Vesihuolto-osuuskunnan hallituksen

Aulis Jaakkola

Hannes Sutinen

Väinö Harju

Paavo Suoniitty

Sulho Pikkarainen

Eino Allonen

Reino Karhula

Johan Aho

varapuheenjohtaja, kuulunut Juankosken Työväen sairaus- ja hautausapukassan hallitukseen sekä Juankosken Maatalouskerhoyhdistyksen johtokuntaan. Hän on kuulunut Virraksen laidunyhdistyksen toimikuntaan jäsenenä sen perustamisesta alkaen. Puoluemiehenä hän on ollut aktiivisesti mukana paikallisen sos.dem. yhdistyksen johtokunnassa, aikaisemmin puheenjohtajana. Hän on ollut perustamassa Kuopion Voimailijoita ja ottanut aktiivisesti osaa seuran toimintaan. Juankoskella ollessaan hän on ollut aikaisemmin mukana urheiluseura Pyrkivän toiminnassa. Vapaa-aika kuluu nykyisin kodin piirissä.

EINO LIPPONEN

apulämmittäjä täyttää 50 vuotta 24. 9. Hän on syntynyt Juankoskella. Tehtaan palvelukseen hän tuli ensi kerran v. 1928 maatalousosastolle puutarhajojaksi. V:sta 1930 alkaen hän on ollut yhtäjaksoisesti tehtaan palveluksessa maatalousosastolla vuoteen 1946, jonka jälkeen hän on palvellut höyrykeskuksessa apu- ja varalämmittäjänä. Vapaa-ajan harrastuksena on kalastus.

HÖGFORSIN TEHTAAT

VÄINÖ HARJU

vaihdemies Hyvinkään—Karkkilan rautatieltä täyttää 60 vuotta 26. 7. Hän on syntynyt Lopella ja tuli rautatien palvelukseen v. 1949 aluksi Läyliäisten halkovarastolle. Pari vuotta myöhemmin hän siirtyi valutavaran siirto-kuormaajaksi Hyvinkäälle. Nykyisin hän hoitaa vaihdemiehen tehtäviä.

PAAVO SUONIITTY

valaja ammevalimosta täyttää 60 vuotta 14. 8. Hän on syntynyt Alastarossa. Nuorena miehenä hän oli maanviljelys-työissä. Tietojen karttuessa hän siirtyi

työnjohtotehtäviin työskennellen mm. Kalson kartanossa. Högforsin Tehtaalle hän tuli v. 1946 valimoon valajaksi ja kaavaajaksi. Lisäksi hän on ollut puhdistamon hiekanruiskuttajana kolme vuotta. Viimeiset seitsemän vuotta hän on toiminut valajana ammevalimossa.

SULHO PIKKARAINEN

työnjohtaja valimosta täyttää 50 vuotta 30. 6. Hän on syntynyt Ilomantsissa. Toimittuaan useat vuodet liikealalla mm. Rauma-Repola Oy:ssä hän tuli v. 1954 Högforsin Tehtaalle pakkaamon työnjohtajaksi. V. 1961 hän siirtyi valimoon työnjohtajaksi. Hän on täydentänyt tietojensa useilla alansa kursseilla mm. Työnjohto-opistossa. Hän on innokkaasti ottanut osaa työnjohtajien yhdistystoimintaan. Hän on saanut työstään mm. Suomen Työnjohtajaliiton ansiomerkin. Innokkaana urheilumiehenä hän on ottanut osaa kouluttajana varsinkin luistelu- ja pesäpallorientoihin.

EINO ALLONEN

työntekijä valimon sulatosta täyttää 50 vuotta 14. 7. Hän on syntynyt Mäntsälässä. Tehtaan työhön valimoon hän tuli v. 1955. Hän on toiminut erilaisissa tehtävissä mm. valimossa, keerno-osastolla ja valukattilaosastolla. Nykyisin hän toimii romun murskaajana ja lajittelutehtävissä sulaton rautavarastolla.

REINO KARHULA

kaavaaja valimosta täyttää 50 vuotta 16. 7. Hän on syntynyt Rovaniemellä. Nuoruusvuotensa hän vietti metsätoisissa. Hän on työskennellyt useat vuodet mm. Lapin suurilla savotoilla. Högforsin Tehtaalle työhön hän tuli 3. valimoon kaavaajaksi v. 1952. Oltuaan tässä työssä vuoden hän siirtyi hiekkakuivaimoon, jossa työskenteli 8 vuotta. V:sta

1960 alkaen hän on toiminut maa-kaavaamossa, missä on suorittanut valuja kaavaustöitä.

JOHAN AHO

kaavaaja ammevalimosta täyttää 50 vuotta 18. 7. Hän on syntynyt Somerniemellä. Tehtaan työhön hän tuli v. 1949. Hän on työskennellyt valimossa kaavaajana, valajana ja hiekanvalmistajana. Kaksi viimeistä vuotta hän on toiminut kaavaajana ammevalimossa.

AARNE VARALAHTI

kattilankasaaja kattilaosastolta täyttää 50 vuotta 22. 7. Hän on syntynyt Pyhäjärvellä Ul. Tehtaan työhön hän tuli lähetysosastolle v. 1927. V. 1930 hän siirtyi tavaroiden kuljetustehtäviin kone-työpajalle. V:sta 1937 alkaen on hän toiminut nykyisessä toimessaan keskuslämmityskattiloiden kasaustehtävissä.

AARNE AHLSTEDT

panostaja valimon sulatusuuneilta täyttää 50 vuotta 22. 7. Hän on syntynyt Pusulassa. Tehtaan työhön hän tuli v. 1939 valimoon kaavaajaksi valmistauten mm. paistinpannuja ja venttiilejä.

Aarne Varalahti

Aarne Ahlstedt

Aarne Kujala

Antti Virtanen

Martti Vinnola

Oltuaan vajaan vuoden poissa palasi hän v. 1957 tehtaalte työhön valimon sula-
tusuuneille, missä edelleen toimii pa-
nostajana.

AARNE KUJALA

jyrsijä konetyöpajalta täyttää 50 vuotta 23. 7. Hän on syntynyt Forssassa. Teh-
taan työhön hän tuli v. 1939 konetyö-
pajalle, missä hän on toiminut sorvaa-
jana ja jyrsijänä. Sota-aikana hän toimi
konetyöpajan sorvien huoltajana. Ny-
kyisin hän on isossa aarporakoneessa
jyrsijänä. Hän on Karkkilan kauppalan
kunnalliskodin ja Haukkamäen koulun
johtokunnan jäsen.

OTTO NIITTYMÄKI

autonkuljettaja rakennusosastolta täyt-
tää 50 vuotta 24. 7. Hän on syntynyt
Tammelassa. Tehtaan työhön hän tuli
v. 1942 rakennusosaston autonkuljet-
tajaksi, mitä tointa hän edelleenkin
hoitaa. Hänet tunnetaan taitavana
autonkuljettajana. Hänen pääasiallinen
työnsä on valimohiekan ajo Kovelon
hiekkakuopalta. Hän on saanut taita-
vasta ajosta Autoklubin hopeisen ja
kultaisen ansiomerkin.

ANTTI VIRTANEN

tekniikko piirustuskonttorista täyttää 50
vuotta 8. 8. Hän on syntynyt Eurassa.
Käytyään ammatti- ja teknillisen koulun
hän siirtyi teollisuuden palvelukseen.
Hän on toiminut mm. Valmet Oy:ssä.
Högforsin Tehtaan palvelukseen hän tuli
piirustuskonttoriin v. 1945. Hänet tun-
netaan taitavana koneiden ja laitteiden
suunnittelijana. Hän on täydentänyt tie-
tojaan useilla erikoisammattialan kurs-
seilla ja ulkomaisilla opintomatkilla.

LEMPI STENROOS

keernankuljettaja keernaosastolta täyt-
tää 50 vuotta 16. 8. Hän on syntynyt

Vihdissä. Tehtaan työhön hän tuli
v. 1950 keernaosastolle, missä edelleen
toimii kuljettaen keernoja valimoon.

METSÄOSASTO

MARTTI VINNOLA

piiriesimies täyttää 60 vuotta 26. 6. Hei-
nolassa. Hän on syntynyt Nastolassa ja
valmistui metsäteknikoksi Tuomarniemen
metsäkoulusta v. 1924. Yhtiömme met-
säosaston palvelukseen hän tuli v. 1926
toimien aluksi Kotkassa ja Kuusankos-
kella. V. 1931 hän siirtyi Heinolan piirin
piirityönjohtajaksi. V:sta 1946 alkaen
hän on hoitanut Heinolan hoitopiirin
piiriesimiehen vaatimia tehtäviä toimi-
alueenaan koko eteläisen Päijänteiden
lähipitäjät. Harvalla metsämiehellä, ku-
ten hänellä, on ollut tilaisuus yli kolme
vuosikymmentä toimia samoilla seuduilla
sekä seurata kylvämänsä metsän sadon
kypsymistä, ja harva metsämies voi to-
deta jättäneensä metsiin jälkiä, jotka tä-
nään kertovat oikeaan osuneista toimen-
piteistä täysituottoisten ja kauniiden
metsiköiden muodossa. Luonnonystävä-
nä, synnyntäisenä metsänkasvattajana
ja vaativana esimiehenä hän on kas-
vattanut lukuisat alaisensa leimakirveen
pystyviksi käyttäjiksi. Hankinta-alueem-
me tärkeän ostopiirin esimiehenä hän
on luonut metsänomistajakuntaan pysy-
vät ja luottamukselliset suhteet. Ehdot-
toman rehellisyytensä ja joustavan neu-
vottelutaitonsa avulla hän on hoitanut
vaativatkin välitystehtävät kiitosta an-
soitsevalta tavalla. Esimiehet ja alaiset
ovat oppineet tuntemaan hänet nuo-
rekkaana, väsymättömän uutterana,
ehdottoman oikeudenmukaisena ja elä-
mänmyönteisenä henkilönä, jolle huu-
morin sävyttämä sanavalmius on omi-
naista. Hänelle uskottuista luottamus-
tehtävistä mainittakoon jäsenyys Hei-
nolan mlk:n vero- ja tutkijalautakun-

nissa sekä Heinolan kaupungin vaali-,
asutus- ja työasiainlautakunnissa. Lisäksi
hän on ollut Jyrängön kansakoulun joh-
tokunnan puheenjohtajana ja kirkkoval-
tuuston jäsenenä. Tapion taitomerkki
hänelle myönnettiin v. 1954.

AATAMI JÄRVELÄINEN

metsätyönjohtaja täyttää 60 vuotta
13. 7. Polvijärvellä. Kaavin metsäpitä-
jässä syntyneenä hän jo varsin nuorena
joutui tekemisiin vihreän kullan kanssa.
Jo v. 1918 hän oli 'päiväpalkalla'
yhtiömme metsätyömailla ja vakinaiseksi
työnjohtajaksi hän tuli 30-luvun puoli-
välissä, josta lähtien hän on toiminut
Polvijärven pitäjässä reipasotteisena
yhtiön edustajana. Huumorintäyteisellä
puheellaan hän on selvittänyt savotan
asioita, eikä hänen työmailtaan ole puut-
tunut työvoimaa pahoinakaan työvoima-
pulan aikoina.

Manan majoille

Huhtikuun 26. päivänä kuoli siivooja
Kerttu Helander Voikkaan paperiteh-
taalta. Hän oli syntynyt 14. 8. 1906
Valkealassa ja tullut yhtiön palveluk-
seen v. 1926 ehtien palvella yhtiötä
yli 37 vuotta. Pidettyä ja tunnollista
ihmistä kaipaavat lähinnä sisar ja työ-
toverit.

Toukokuun 29 p:nä kuoli liikennetapa-
turman uhrina kalkkityypen murskaaja
Reino Kuokka karbiditehtaalta. Hän oli
syntynyt Mäntyharjussa 28. 8. 1912 ja
tullut yhtiön palvelukseen Kymin ulko-
työosastolle v. 1939. Karbiditehtaalle
hän siirtyi v. 1945. Työssään hän oli
tunnollinen ja luonteeltaan hiljainen ja
vaatimaton. Vainajaa jäivät lähinnä su-
remaan puoliso ja viisi lasta.

tävänäamme ja nautittavanamme. Kirjoituksiimme liittyvät kuvat osoittavat, mitä on saatu aikaan ja millaisella uskollisuudella tätä työtä on jatkettu. Ylipuutarhuri Paavo Vuorisen ja puutarhuri Yrjö Lehmuskiven opastamina suorittamamme retkeilyn aikana olemme päässeet näkemään näitä asioita ikään kuin uudesta perspektiivistä. Kaiken puutarha- ja puistotoiminnan takana huokuu vastaan luonnon kunnioitus, hellävarainen arvostus aikaisemmin suoritettua työtä kohtaan ja kehittynyt kauneusaisti. Olemme joskus aikaisemmin sanoneet, että alkuaan tehdas ja luonto ovat olleet toistensa vastakohtia, suorastaan vihamielisiä toisilleen. Nykyisiä tehdasnäkymiä katsellessa tuntuu kuitenkin siltä, että jo aikojen sitten on niiden kesken tehty sula sovinto ja solmittu läheinen ystävyys.

Lopuksi vielä muutama sana tämän hetken puistotöistä. Talvisin tullaan pienellä työvoimalla toimeen, mutta keväisin kasvaa puutarhureiden apulaisten joukko noin neljäänkymmeneen. Työn kausiluontoisuudesta huolimatta samat henkilöt tulevat uskollisesti kuin muuttolinnot keväisin heille tutuksi ja läheiseksi käynyt työtään tekemään.

Tavanomaisten joka vuosi toistuvien rutiinitöiden lisäksi antavat paljon työtä tehtaitten laajentamisesta ja uudisrakennustöiminnasta aiheutuneiden jälkien tasoittaminen. Heti kun rakentajat ja asentajat ovat korjanneet työkalunsa, saapuu paikalle puutarhuri apulaisineen. Arvet peitetään, levitetään multakerros, haravoidaan ja kylvetään ja pian on paikka entistä kauniimpi.

Miellyttävää on todeta aikaisempien 'takapihojen' muuttuminen puistoiksi. Koskelan ympäristö, entinen Kuusaan sahan tienoo, on nyt kosken yläjuoksun maiseman kaunistus. Samoin on entisen Backströmin notkon ryteikköisestä notkelmasta kasvanut esiin koristeellinen koivikko. Voikkaan puolella karbiditehtaan ja sillan välinen rantakaista on muutaman vuoden päästä lehtävä puisto. Monta muuta samanlaista valloitusta ovat puutarhurimme tehneet, joista heille mitä parhain kiitos.

AMMATTIKOULUN JUHLAVUODEN STIPENDIT JAETTU ENSIMMÄISEN KERRAN

Yhtiön ammattikoulun 50-vuotisjuhlien yhteydessä viime helmikuussa perustettiin kaksi 1 000 markan suuruisia apurahaa, jotka vuosittain hakemuksen perusteella voidaan antaa sellaisille ammattikoulun paperi- tai selluloosalinjan menestyksellisesti suorittaneille entisille oppilaille, jotka jatkavat opintojaan paperi- tai selluloosa-alalla teknillisissä oppilaitoksissa.

Nyttemmin ammattikoulun johto-

kunta on jakanut ensimmäisen kerran nämä stipendit. Onnelliset apurahan saajat ovat Kauko Hassinen ja Kari Siren. Edellinen opiskelee Varkaudessa Walter Ahlströmin teknillisessä oppilaitoksessa ja jälkimmäinen Tampereen teknillisessä oppilaitoksessa. Kumpikin kertoi stipendien jakotilaisuudessa, että ammattikoulussa ja työteknillisillä kursseilla saamastaan opetuksesta heillä on ollut opinnoissaan paljon hyötyä. Kuvassa oik. apurahojen jakaja varatuomari Robert Brothrus ja apurahojen saajat Kauko Hassinen sekä Kari Siren.

JÄLEEN JUAN- TEHTAALAINEN SOITTAJA- VETERAANI 'ELÄKKEELLE'

Juantehtaan Soittokunnasta on runsaan vuoden kuluessa eronnut kolme pitkäaikaista soittajaa. Horjander ja Vartiainen katsoivat yli 50-vuotisen soittajauran riittävän ja siirtyivät eläkevaareiksi. Nyttemmin on myös Veikko Antero Miettinen heittänyt hyvästit soittokunnalle. Tähän hänet pakottivat ter-

veydelliset syyt, mutta olipa hänellekin ennättänyt kertyä soittovuosia kokonaista 42. Hän aloitti rumpalina, mutta siirtyi myöhemmin soittamaan trumpettia. Kuvassa Miettinen ja hänen rouvansa läksiäistilaisuudessa. Hymyssä suin erottiin, mutta ovathan myös muistot pitkältä soittajakaudelta mieluisat.

